

Βρυξέλλες, 21 Μαΐου 2025
(OR. en)

9018/25

COMPET 378
MI 303
ENFOCUSTOM 87
ENER 147
DIGIT 94
IND 151
EMPL 195
TRANS 196
ENV 382

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	21 Μαΐου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 500 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Η ενιαία αγορά: η ευρωπαϊκή εσωτερική μας αγορά σε έναν αβέβαιο κόσμο Στρατηγική για μια απλή, απρόσκοπτη και ισχυρή ενιαία αγορά

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 500 final.

σνημμ.: COM(2025) 500 final

Βρυξέλλες, 21.5.2025
COM(2025) 500 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η ενιαία αγορά: η ευρωπαϊκή εσωτερική μας αγορά σε έναν αβέβαιο κόσμο

Στρατηγική για μια απλή, απρόσκοπτη και ισχυρή ενιαία αγορά

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η ενιαία αγορά: η ευρωπαϊκή εσωτερική μας αγορά σε έναν αβέβαιο κόσμο

Στρατηγική για μια απλή, απρόσκοπτη και ισχυρή ενιαία αγορά

Η ενιαία αγορά είναι η ευρωπαϊκή εσωτερική μας αγορά. Αποτελεί ισχυρό καταλύτη για την ανάπτυξη, την ευημερία και την αλληλεγγύη. Με ΑΕΠ 18 τρισ. EUR¹, η ευρωπαϊκή αγορά είναι η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, αντιπροσωπεύοντας σχεδόν το 18 % της παγκόσμιας οικονομίας² και παρέχοντας στην ΕΕ ευρεία κλίμακα, ισχύ και ευελιξία. Φέρνοντας σε επαφή 30 κράτη³, 450 εκατομμύρια καταναλωτές και 26 εκατομμύρια επιχειρήσεις⁴, η ευρωπαϊκή μας αγορά προσφέρει πρόσβαση σε ευρύ φάσμα προϊόντων, υπηρεσιών και επενδυτικών ευκαιριών. Παρέχει ισορροπία: με ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, καθώς και προστασία για τους εργαζομένους και τους καταναλωτές. Προσφέρει επίσης σταθερότητα και προβλέψιμο επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, με βάση το κράτος δικαίου. Η ευρωπαϊκή μας αγορά ενσαρκώνει τις αξίες της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, η οποία συνδυάζει την ελευθερία και την ευημερία για όλους.

Η ενιαία αγορά δημιουργεί ευημερία και αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη της ανταγωνιστικότητάς μας. Έχει αυξήσει το ΑΕΠ της ΕΕ κατά τουλάχιστον 3-4 %⁵ και έχει δημιουργήσει 3,6 εκατομμύρια θέσεις εργασίας⁶, με σημαντικά θετικά αποτελέσματα για όλα τα κράτη μέλη. Η περαιτέρω ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς θα διπλασιάσει τα ήδη επιτευχθέντα οφέλη⁷. Ως απόκριση στις γεωπολιτικές προκλήσεις, πρέπει να αξιοποιήσουμε πλήρως τις δυνατότητες της ευρωπαϊκής μας αγοράς ώστε να αυξήσουμε την παραγωγικότητα

¹ Eurostat (2024), [Gross domestic product at market prices](#) (Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς).

² ΔΝΤ, World Economic Outlook (Παγκόσμιες Οικονομικές Προοπτικές), Οκτώβριος 2024.

³ Η ενιαία αγορά περιλαμβάνει τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ και τα τρία κράτη της ΕΖΕΣ μέλη του ΕΟΧ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία), δηλαδή συμμετέχουν συνολικά 30 χώρες.

⁴ Από τον Νοέμβριο του 2023 οι στατιστικές της Eurostat για τη διάρθρωση των επιχειρήσεων περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία για πρόσθετους τομείς NACE (Κ, Ο, Π, Ρ και κλάδος Σ96). Αυτοί οι πρόσθετοι τομείς NACE καλύπτουν επιχειρήσεις σε τομείς όπως οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, η εκπαίδευση, οι δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα. Με αυτούς τους πρόσθετους τομείς NACE, τα στοιχεία της Eurostat αριθμούν περίπου 32 εκατομμύρια επιχειρήσεις στην ΕΕ το 2023. [Enterprises by detailed NACE Rev. 2 activity and special aggregates](#) (Επιχειρήσεις αναλυτικά ανά δραστηριότητα NACE αναθ. 2 και ειδικά συγκεντρωτικά μεγέθη), 2023. Πηγή: Eurostat.

⁵ Strathof et al. (2008)· Mayer et al. (2018)· Mion και Ponattu (2019).

⁶ Muller et al. (2017).

⁷ Fontagné και Yotou (2025). Με βάση την παραδοχή ότι, από την πλέον επιτυχημένη μείωση κόστους για το διμερές εμπόριο σε έναν συγκεκριμένο κλάδο παραγωγής, ένα ποσοστό της τάξης του 75 % υλοποιείται σε όλους τους κλάδους της ενιαίας αγοράς.

πάνω από την υποτονική τάση ανάπτυξης του 1 %⁸. Με βάση τις αξιολογήσεις των Enrico Letta, Mario Draghi και Sauli Niinistö, πρέπει να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες προκειμένου να ανακτήσουμε την ανταγωνιστικότητα⁹ που απαιτείται για την προστασία του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, να στηρίξουμε την καθαρή μετάβαση¹⁰, καθώς και να διασφαλίσουμε τη στρατηγική μας κυριαρχία¹¹ και ασφάλεια¹².

Ενώ ο κόσμος βυθίζεται σε μια περίοδο οικονομικής αβεβαιότητας λόγω γεωπολιτικών προκλήσεων και εμπορικών εντάσεων, η ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί για εμάς πυλώνα σταθερότητας και ανθεκτικότητας. Παρέχει τη δυνατότητα απορρόφησης των κλυδωνισμών και προστατεύει τις επιχειρήσεις της ΕΕ από την αβεβαιότητα και τους κινδύνους της παγκόσμιας αγοράς. Οι Ευρωπαίοι είναι μεταξύ τους οι σημαντικότεροι εταίροι, καθώς ανταλλάσσουν ευρωπαϊκά προϊόντα και υπηρεσίες σε όλα τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες. Η ενιαία αγορά είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση ανταγωνιστικότητας ηπειρωτικού μεγέθους σε έναν κόσμο κολοσσών και για την υλοποίηση των δράσεων της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας, του σταθερού σημείου αναφοράς της παρούσας Επιτροπής¹³. Η άρση των φραγμών που εξακολουθούν να υπάρχουν και η επέκταση της ενιαίας αγοράς ενισχύουν την πρόσβαση στην αγορά, μεταξύ άλλων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς και για τις καινοτόμες και επεκτεινόμενες εταιρείες, ενώ εξασφαλίζουν περισσότερες επιλογές σε χαμηλότερες τιμές. Αυτό πρέπει να αξιοποιηθεί περαιτέρω. Ως εκ τούτου, απαιτείται να αναπτυχθεί η ευρωπαϊκή μας αγορά, μέσω της μείωσης των φραγμών που εμποδίζουν την ομαλή κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών, ανθρώπων και κεφαλαίων. Απαιτείται επίσης να ενισχυθούν οι ευρωπαϊκές αξιακές αλυσίδες, οι επιχειρηματικές προοπτικές για επενδύσεις και οι πρωτοπόρες αγορές και να αξιοποιηθούν τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβάσεων. Μια ισχυρή πολιτική συνοχής, σε συνδυασμό με μια αποτελεσματική ενιαία αγορά, μπορούν να εγγυηθούν την πραγματική συμπερίληψη σε ολόκληρη την ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι ο καθένας μπορεί να ευημερεί στον τόπο που αποκαλεί πατρίδα του.

Είναι επιτακτική ανάγκη να δώσουμε νέα πνοή στο όραμά μας για μια απλή, δίκαιη και απρόσκοπτη ενιαία αγορά. Ο πυρήνας αυτού του οράματος στηρίζεται σε μια σύμβαση με τις επιχειρήσεις και τους πολίτες: περισσότερη ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ενιαίας αγοράς και μεγαλύτερη προστασία και ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής μας αγοράς. Αυτό απαιτεί απτή και ταχεία πρόοδο σε σημαντικά έργα πολιτικής —ιδίως σε σχέση με την κεφαλαιαγορά, την ψηφιακή αγορά και τις αγορές ενέργειας και τηλεπικοινωνιών— και εφαρμόσιμα μέτρα πολιτικής τα οποία θα τηρούνται και θα επιβάλλονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Παρότι αυτή ήταν ανέκαθεν η φιλοδοξία, τώρα πρέπει να γίνει μια πιο συνεκτική πραγματικότητα. Στο σημερινό παγκόσμιο πλαίσιο απαιτείται πολιτική βούληση προκειμένου

⁸ Το χάσμα της παραγωγικότητας της εργασίας στην ΕΕ σε σχέση με τις ΗΠΑ ανήλθε σε 22 % το 2023, μετρούμενο με το προσαρμοσμένο βάσει της αγοραστικής δύναμης ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας. Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2025.

⁹ Έκθεση του Enrico Letta: «Much more than a market» (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά).

¹⁰ Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση [COM(2025) 85 final].

¹¹ Έκθεση του Mario Draghi: «The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας — Στρατηγική ανταγωνιστικότητας για την Ευρώπη).

¹² Έκθεση του Sauli Niinistö: «Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness» (Πιο ασφαλείς μαζί — Ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής προετοιμασίας και ετοιμότητας της Ευρώπης).

¹³ COM(2025) 30 final.

να αντιμετωπιστούν οριστικά οι εναπομένοντες φραγμοί: το ευρωπαϊκό, το εθνικό και το περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να λογοδοτούν μεταξύ τους. Χρειάζεται μια νέα προσέγγιση ώστε αυτή τη φορά η αντιμετώπιση να είναι συνολική. Όχι με την προσθήκη ενός ακόμα επιπέδου κανόνων, αλλά ενός ακόμα επιπέδου φιλοδοξίας και δέσμευσης από όλους για να λειτουργήσουν οι κανόνες. Είναι καιρός να καταστεί η ευρωπαϊκή αγορά λειτουργική, είναι καιρός να επιλέξουμε την Ευρώπη.

Μια νέα μέθοδος για την ευρωπαϊκή μας αγορά

Η παρούσα στρατηγική παρουσιάζει μια νέα προσέγγιση για την περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής μας αγοράς. Απαρτίζεται από τους ακόλουθους πυλώνες:

Λιγότεροι φραγμοί: κοινές και εστιασμένες προσπάθειες για την άρση των πλέον επιζήμιων φραγμών στην ενιαία αγορά —επιμονή στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των «τρομερών δέκα». Πάρα πολλά εμπόδια εξακολουθούν να περιορίζουν την ενιαία αγορά, επηρεάζοντας αρνητικά το εμπόριο και τις επενδύσεις¹⁴. Όλα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν και θα αντιμετωπιστούν. Ωστόσο, οι προσπάθειές μας πρέπει να παραμείνουν εστιασμένες. Για τον λόγο αυτόν, στην παρούσα στρατηγική προτείνουμε να αντιμετωπιστούν ως πρώτη προτεραιότητα οι 10 πλέον επιζήμιοι φραγμοί στην ενιαία αγορά.

Μεγαλύτερη φιλοδοξία: μια νέα προσέγγιση για την τόνωση των ευρωπαϊκών αγορών υπηρεσιών. Για την επιδίωξη μεγαλύτερης φιλοδοξίας και ευθυγράμμισης, απαιτείται μια νέα προσέγγιση η οποία θα αναζωογονήσει τις ευρωπαϊκές αγορές υπηρεσιών. Υπάρχει επιτακτική ανάγκη για ενισχυμένη δυναμική στην ενιαία αγορά υπηρεσιών, με την αναγνώριση του καίριου ρόλου της. Η προτεινόμενη τομεακή προσέγγιση θα εστιάσει σε συγκεκριμένους τομείς υπηρεσιών οι οποίοι μπορούν να αποφέρουν τη μεγαλύτερη οικονομική προστιθέμενη αξία και είναι σημαντικοί για τη διττή μετάβαση, κάτι το οποίο έχει ήδη καθυστερήσει πολύ.

Μεγαλύτερη εστίαση: στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων. Οι ΜΜΕ και οι μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (στο εξής: ΜΕΜΚ) συγκαταλέγονται στις επιχειρήσεις που πλήττονται περισσότερο από τον κανονιστικό και διοικητικό κατακερματισμό της αγοράς και αναμένεται να αντλήσουν τα μεγαλύτερα οφέλη από μια πιο ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά. Η παρούσα στρατηγική προτείνει μια σειρά δράσεων που θα δώσουν τη δυνατότητα στις ΜΜΕ να αξιοποιήσουν στο έπακρο την ευρωπαϊκή τους αγορά. Θα συμπληρωθεί από ειδική στρατηγική για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και την επέκτασή τους.

Αποτελεσματικότερη ψηφιοποίηση: τα κράτη μέλη και η ΕΕ πρέπει να εργαστούν συντονισμένα. Με την ψηφιοποίηση μπορεί να ενισχυθεί η κοινή διοίκηση και να επιταχυνθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα ψηφιακά εργαλεία διευκολύνουν τη βέλτιστη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή των πολιτικών. Αυτό συμβαδίζει με την ευρωπαϊκή φιλοδοξία για απλούστευση.

Μεγαλύτερη απλούστευση: ανάληψη άμεσης δράσης για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών. Η δέσμη μέτρων Omnibus που συνοδεύει την παρούσα στρατηγική ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των επιχειρήσεων: με την καθιέρωση

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα [COM(2025) 26 final].

της προσαρμογής των κανονιστικών ρυθμίσεων στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, τη μετάβαση από μια ενιαία αγορά βασισμένη σε έγγραφα σε μια ενιαία αγορά βασισμένη σε δεδομένα και την παροχή λύσης έκτακτης ανάγκης για την πρόσβαση των προϊόντων στην αγορά. Γενικά, ο στόχος μας θα πρέπει να είναι η απλούστευση που θα οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος, υψηλότερη παραγωγικότητα και καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, ενώ παράλληλα θα διατηρήσουμε τη φιλοδοξία μας για το κλίμα και τη βιωσιμότητα και θα τηρήσουμε τις κοινωνικές μας ευθύνες. Πρέπει να έχουμε απλούς κανόνες οι οποίοι θα διευκολύνουν την ανάπτυξη και την επιχειρηματική δραστηριότητα στην ενιαία αγορά¹⁵. Η αρχή «1 προς αντικατάσταση των 27» θα πρέπει να αποτελεί την κατευθυντήρια αρχή της ενιαίας αγοράς μας.

Αποτελεσματικότερη εφαρμογή και επιβολή: η εύρυθμη λειτουργία της ευρωπαϊκής μας αγοράς αποτελεί κοινή ευθύνη της ΕΕ και των κρατών μελών. Βασίζεται στην έξυπνη εφαρμογή και επιβολή των πολιτικών που έχουν συμφωνηθεί, κάτι για το οποίο απαιτούνται ισχυροί θεσμοί και σεβασμός του κράτους δικαίου. Η αποτελεσματική επιβολή των συμφωνηθέντων κανόνων παραμένει καίριας σημασίας. Απαιτεί προορατική δράση για την πρόληψη της δημιουργίας νέων φραγμών, κοινές προσπάθειες για την ερμηνεία και την εφαρμογή των κανόνων, καθώς και νομικά διορθωτικά μέτρα, όπου χρειάζεται, ώστε να δημιουργηθεί σταθερό περιβάλλον λειτουργίας στο οποίο οι νόμοι θα εφαρμόζονται αποτελεσματικά και ομοιόμορφα, παρέχοντας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ΕΕ και στα κράτη μέλη της. Απαιτεί επίσης αποφασιστικά μέτρα επιβολής, συμπεριλαμβανομένων συστηματικότερων διαδικασιών επί παραβάσει.

Ισχυρότερη υιοθέτηση: αύξηση της πολιτικής και εθνικής δέσμευσης. Χρειαζόμαστε ισχυρότερη υιοθέτηση σε εθνικό επίπεδο και σοβαρή δέσμευση από όλους τους φορείς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αποτρέψουν την καθιέρωση νέων φραγμών, μεταξύ άλλων κατά τη μεταφορά των κανόνων της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο, και να αντιμετωπίσουν τους κανονιστικούς και διοικητικούς φραγμούς σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των σχεδίων εθνικών μέτρων με το δίκαιο της ΕΕ και η διασφάλιση της διαφάνειας των εν λόγω μέτρων έναντι των άλλων κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών είναι καίριας σημασίας.

Μεγαλύτερη συνέργεια: αλλαγή πλεύσης για τις δαπάνες της ΕΕ. Επί του παρόντος, υπάρχει ελάχιστη άμεση σύνδεση μεταξύ των δαπανών της ΕΕ (με εστίαση στις επενδύσεις) και των κρατών μελών που προβαίνουν σε κανονιστικές μεταρρυθμίσεις για την άρση των φραγμών στην ενιαία αγορά ή την προώθηση των ευρωπαϊκών επιχειρηματικών προοπτικών και αξιακών αλυσίδων. Η δυνατότητα χρήσης του προϋπολογισμού της ΕΕ ως εφελκυστικού για την προώθηση εθνικών μεταρρυθμίσεων που προάγουν τους στόχους πολιτικής για την ενιαία αγορά είναι σημαντική. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ μπορεί να προωθηθεί πιο εντατικά απ' ό,τι σήμερα, για παράδειγμα με τη στήριξη επενδύσεων για την αντιμετώπιση των διοικητικών εμποδίων, μεταξύ άλλων μέσω υποστήριξης με επίκεντρο τις επιχειρήσεις, τις θέσεις εργασίας και τις συνιστώσες της ΕΕ.

Μεγαλύτερη προστασία: λειτουργία ως ασπίδα έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Το μέγεθος της ενιαίας αγοράς, οι ικανότητές της για απορρόφηση των κλυδωνισμών και τα

¹⁵ Μια απλούστερη και ταχύτερη Ευρώπη: Ανακοίνωση για την εφαρμογή και την απλούστευση [COM(2025) 47 final].

υψηλά κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καταναλωτικά της πρότυπα προστατεύουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ έναντι της αυξανόμενης διεθνούς αβεβαιότητας. Η διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, καθώς και για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, της ασφάλειας δικαίου και των ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η ευρωπαϊκή αγορά, η οποία προστατεύεται από την αποτελεσματική χρήση των μέσων εμπορικής άμυνας, κατά περίπτωση, αποτελεί παράγοντα σταθεροποίησης και ανθεκτικότητας που μπορεί να προστατεύσει τις επιχειρήσεις της ΕΕ από τις διαταραχές του εμπορίου και να μειώσει τις εξωτερικές εξαρτήσεις, ιδίως όταν υποστηρίζεται από πολιτικές που ενθαρρύνουν την εσωτερική κατανάλωση και τις εσωτερικές επενδύσεις.

Κεφάλαιο 1. Άρση των φραγμών: επιμονή στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των «τρομερών δέκα»

Βάσει διεξοδικών διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη¹⁶, η Επιτροπή προσδιόρισε ένα σύνολο φραγμών στην ενιαία αγορά, τους «τρομερούς δέκα», τους οποίους θα αντιμετωπίσει ως πρώτη προτεραιότητα με την παρούσα στρατηγική. Συχνά, οι φραγμοί αυτοί αποτελούν ακούσια συνέπεια εύλογων ανησυχιών σε επίπεδο πολιτικής. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση των φραγμών δεν θέτει υπό αμφισβήτηση τη δέσμευση της ενιαίας αγοράς για υψηλά κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα τα οποία προστατεύουν τους πολίτες και τους εργαζομένους.

1. Υπερβολικά περίπλοκοι κανόνες της ΕΕ

Οι πολιτικές και η νομοθεσία της ΕΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καθιέρωση της ενιαίας αγοράς και στη διασφάλιση της ελκυστικότητάς της τόσο για τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές όσο και για τους καταναλωτές. Πολύ συχνά, η ενιαία αγορά δημιουργείται μέσω ενός ενιαίου συνόλου κανόνων, όπου ένας κανόνας για ολόκληρη την ΕΕ αντικαθιστά 27 εθνικούς κανόνες. Ωστόσο, ενίοτε, το κερτημένο της ΕΕ μπορεί να παρουσιάζει πολυπλοκότητα και αλληλεπικαλύψεις, με αποτέλεσμα το υψηλό κόστος συμμόρφωσης ή άλλον περιττό διοικητικό φόρτο. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η Επιτροπή υποβάλλει σε προσομοίωση ακραίων καταστάσεων ολόκληρο το κερτημένο της ΕΕ, σε στενή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ως εκ τούτου, προτείνουμε μια σειρά δεσμών μέτρων απλούστευσης Omnibus, μία από τις οποίες θεσπίζεται παράλληλα με την παρούσα στρατηγική. Η τέταρτη δέσμη μέτρων Omnibus θα ανακουφίσει τις επιχειρήσεις της ΕΕ από τον φόρτο, επεκτείνοντας τις εξαιρέσεις που ισχύουν για τις ΜΜΕ στις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, καταργώντας τις υποχρεώσεις για προσκόμιση τεκμηρίωσης της συμμόρφωσης των προϊόντων σε έντυπη μορφή, δίνοντας στις επιχειρήσεις την επιλογή να παρέχουν τις οδηγίες χρήσης ψηφιακά και παρέχοντας μια λύση για τα προϊόντα που δεν μπορούν να εισέλθουν στην αγορά λόγω της έλλειψης προτύπων. Θα ακολουθήσουν περαιτέρω προτάσεις Omnibus, μεταξύ άλλων μια δέσμη μέτρων Omnibus για τον ψηφιακό τομέα, με στόχο την απλούστευση της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά και στο ψηφιακό τοπίο, και μια δέσμη Omnibus σχετικά με το περιβάλλον, για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης, ιδίως με τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (στο εξής: ΔΕΠ), με τρόπους

¹⁶ [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities](#) (Συνοπτική έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες διαβούλευσης ως προς τη στρατηγική για την ενιαία αγορά).

που δεν θα δημιουργούν νέους φραγμούς στην αγορά. Ο έλεγχος της ανταγωνιστικότητας, ως βασικό μέρος της εκτίμησης των επιπτώσεων, θα διασφαλίσει επίσης ότι δεν δημιουργούνται νέοι φραγμοί με τη νέα νομοθεσία της ΕΕ, συμπληρώνοντας την άρση των φραγμών σε εθνικό επίπεδο, καθώς μια λειτουργική ενιαία αγορά είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς μας.

Το πλήθος και η επέκταση των ρυθμιστικών αρχών και των οργανισμών μπορούν να αυξήσουν τις ετερόκλητες απαιτήσεις και τις πολύπλοκες διαδικασίες. Η βελτίωση της συνοχής και της ευθυγράμμισης μεταξύ αρχών και κρατών μελών θα στηρίξει την αποτελεσματικότερη και λιγότερο επαχθή εποπτεία των παραγόντων της αγοράς και την εφαρμογή των σχετικών κανόνων¹⁷.

Στις μελλοντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, τόσο στις νέες όσο και στις αναθεωρήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ, θα καταβληθεί προσπάθεια απλούστευσης των κανόνων. Ένα παράδειγμα είναι οι κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της διαφάνειας και της διασυνοριακής προμήθειας έργων, προϊόντων και υπηρεσιών. Ωστόσο, η πολυπλοκότητα και ο κατακερματισμός ορισμένων από αυτούς τους κανόνες αποθαρρύνουν τους αγοραστές του δημόσιου τομέα να χρησιμοποιούν την πλήρη εργαλειοθήκη και τις επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε διασυνοριακούς διαγωνισμούς και εμποδίζουν την αξιοποίηση των στρατηγικών επενδυτικών ευκαιριών που απορρέουν από τις δημόσιες συμβάσεις.

Η θέσπιση απλών, εναρμονισμένων κανόνων είναι ιδιαίτερα σημαντική σε βασικούς στρατηγικούς τομείς, όπως η άμυνα. Δεδομένων των γεωπολιτικών συνθηκών, υπάρχει επείγουσα ανάγκη απλούστευσης και συντονισμού των υφιστάμενων κανόνων και διαδικασιών για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού της ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς, τη διευκόλυνση των απαιτούμενων επενδύσεων και την ενίσχυση της ετοιμότητας της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μακροπρόθεσμα. Για να επιτευχθεί αυτό, όπως ορίζεται στη λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα — Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030, τα κράτη μέλη πρέπει να επενδύσουν μαζικά σε αμυντικές δυνατότητες και να προμηθευτούν αμυντικά συστήματα για την κάλυψη κρίσιμων κενών σε δυνατότητες. Η αμυντική αγορά της ΕΕ χαρακτηρίζεται από έλλειψη οικονομιών κλίμακας, καθώς οι εθνικοί παράγοντες συχνά καλύπτουν κυρίως τις εγχώριες αγορές τους, από μακροχρόνια ανεπάρκεια επενδύσεων, γενικότερες ελλείψεις και εξάρτηση από προμηθευτές εκτός ΕΕ¹⁸. Η επίτευξη μιας πλήρους λειτουργικής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού σε επίπεδο ΕΕ —στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη θα εμπιστεύονται τις προμήθειες, τις υπεργολαβίες και τις αγορές από άλλα κράτη μέλη εξίσου με τις δικές τους— θα σημαίνει εγγυημένη πρόσβαση σε αμυντικά προϊόντα, κατασκευαστικά στοιχεία και ανταλλακτικά, διασφαλίζοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού σε περιόδους κρίσης. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ασφάλειας, των δυνατοτήτων άμυνας, καθώς και της αυτονομίας της Ένωσης. Επιπλέον, απαιτούνται κοινές και διασυνοριακές προμήθειες για τη δημιουργία πρωτοπόρων αγορών. Η διαδικασία αναθεώρησης της οδηγίας της ΕΕ για τις προμήθειες στον τομέα της άμυνας και σε ευαίσθητους τομείς της ασφάλειας, που έχει προγραμματιστεί για το 2026, θα λάβει υπόψη τη

¹⁷ Έκθεση του Mario Draghi: «The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας — Στρατηγική ανταγωνιστικότητας για την Ευρώπη).

¹⁸ Όπως περιγράφεται στην κοινή λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα — Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030 [JOIN(2025) 120], το πρώτο βήμα θα είναι η πρόταση Omnibus έως τον Ιούνιο του 2025.

σύσταση της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας για την καθιέρωση ευρωπαϊκής προτίμησης, η οποία μπορεί να καθιερωθεί μόνο σε μια λειτουργική αγορά αμυντικού εξοπλισμού σε επίπεδο ΕΕ που θα παρέχει δυνατότητες για ισότιμη συμμετοχή των επιχειρήσεων της ΕΕ και θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ τους.

Στον κατασκευαστικό τομέα, η έλλειψη εναρμονισμένων μη τιμολογιακών κριτηρίων στις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ δημιουργεί αβεβαιότητα και σημαντικό διοικητικό φόρτο για τις εταιρείες που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς διαφόρων χωρών. Παρότι ορισμένα κράτη μέλη θέσπισαν απαιτήσεις σχετικά με τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για βασικά υλικά, όπως ο χάλυβας και το τσιμέντο, άλλες χώρες έχουν περιοριστεί σε εθελοντικές συστάσεις, χωρίς συγκεκριμένους στόχους ή με ανόμοιους στόχους. Αυτή η ασυνέπεια εγείρει δυσκολίες για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ που προσφέρουν προϊόντα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όσον αφορά τη διεκπεραίωση των διαδικασιών υποβολής προσφορών και την αξιοποίηση των ευκαιριών σε διάφορες αγορές.

Δράσεις:

- Θέσπιση δεσμών μέτρων απλούστευσης Omnibus για τη μείωση του περιττού φόρτου, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων πολιτικής, όπως η δέσμη μέτρων Omnibus για τον ψηφιακό τομέα που αποσκοπεί στον εξορθολογισμό και στην απλούστευση ορισμένων στοιχείων του ψηφιακού κεκτημένου της ΕΕ και η δέσμη Omnibus για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (υπό εξέλιξη)
- Έλεγχος της ανταγωνιστικότητας κατά το στάδιο της εκτίμησης των επιπτώσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή της ενιαίας αγοράς και η περαιτέρω καινοτομία (υπό εξέλιξη)
- Επανεξέταση των εθνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών στον τομέα της ενιαίας αγοράς, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας (1ο τρίμηνο του 2026)
- Αναθεώρηση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις με σκοπό τη συγκέντρωση και τον εξορθολογισμό των κατακερματισμένων και πολύπλοκων διατάξεών του, καθώς και την ενσωμάτωση της χρήσης κριτηρίων βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας, κοινωνικών κριτηρίων και, για ορισμένες τεχνολογίες και στρατηγικούς τομείς, κριτηρίων ευρωπαϊκής προτίμησης στις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ, με παράλληλη διασφάλιση ανταγωνιστικών διαγωνισμών (2026)
- Σε συντονισμό με την αναθεώρηση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, αναθεώρηση της οδηγίας για τις προμήθειες στον τομέα της άμυνας και σε ευαίσθητους τομείς της ασφάλειας¹⁹, ώστε να απλουστευθούν και να εναρμονιστούν οι κανόνες και οι διαδικασίες για τις προμήθειες στον τομέα της άμυνας και να εξεταστεί μια πιθανή ευρωπαϊκή προτίμηση (2026)

2. Ελλιπής υιοθέτηση της ενιαίας αγοράς από τα κράτη μέλη

Οι επιχειρήσεις και οι πολίτες της ΕΕ αναφέρουν συνεχώς εθνικούς κανόνες οι οποίοι περιορίζουν δυσανάλογα τις θεμελιώδεις ελευθερίες που κατοχυρώνονται από τις Συνθήκες ή δημιουργούν οικονομικά επιζήμιους φραγμούς στην ενιαία αγορά. Στο πλαίσιο των εθνικών κανόνων συχνά δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι αρχές και τα νομικά πλαίσια

¹⁹ Οδηγία 2009/81/ΕΚ.

της ΕΕ. Τα κράτη μέλη δημιουργούν επίσης φραγμούς στην ενιαία αγορά και προκαλούν τον κατακερματισμό της λόγω της μη μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της εσφαλμένης, αδικαιολόγητα αποκλίνουσας ή επαχθούς εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ (κανονιστικός υπερθεματισμός).

Περισσότερο από ποτέ άλλοτε, η κοινή ευθύνη και η απόδοση πολιτικής προτεραιότητας στην ενιαία αγορά και στην επιβολή των κανόνων της είναι καίριας σημασίας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν υψηλού επιπέδου διπλωματικό εκπρόσωπο για την ενιαία αγορά στο γραφείο του πρωθυπουργού ή του προέδρου, με εξουσία έναντι όλων των τμημάτων της κυβέρνησης. Ο διπλωματικός εκπρόσωπος θα πρέπει να προωθεί την εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην πρόληψη και την αντιμετώπιση των εθνικών κανονιστικών και διοικητικών φραγμών στην ενιαία αγορά. Οι διπλωματικοί εκπρόσωποι θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται μεταξύ τους για την επιτάχυνση της άρσης των φραγμών σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Για να διευκολυνθεί η συνεργασία, ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής που είναι αρμόδιος για την ενιαία αγορά ή εκπρόσωπός του θα καλεί τους υψηλού επιπέδου διπλωματικούς εκπροσώπους για την ενιαία αγορά σε τακτικές συνεδριάσεις.

Απαιτείται επίσης πολιτική ενίσχυση για την περαιτέρω ενδυνάμωση της ειδικής ομάδας για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (στο εξής: SMET)²⁰. Σε μια ετήσια πολιτική συνάντηση υψηλού επιπέδου, στην οποία θα συμμετέχουν οι αρμόδιοι για την ενιαία αγορά υπουργοί των κρατών μελών, οι διπλωματικοί εκπρόσωποι υψηλού επιπέδου για την ενιαία αγορά και ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής που είναι αρμόδιος για την ενιαία αγορά, θα παρέχεται στρατηγική καθοδήγηση για το έργο της SMET και πολιτική στήριξη για την εφαρμογή από κοινού προσδιορισμένων λύσεων με σκοπό την αντιμετώπιση των φραγμών²¹.

Κανείς δεν μπορεί να αποτρέψει αποτελεσματικότερα τη δημιουργία νέων φραγμών στην ενιαία αγορά απ' ό,τι τα κράτη μέλη. Η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών ρυθμίσεων με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς ήδη από το αρχικό στάδιο και η δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να αξιοποιούν πλήρως τα οφέλη της ενιαίας αγοράς αποτελούν ευθύνη των κρατών μελών. Η ενιαία αγορά είναι σημαντικότερη από ποτέ και το ίδιο ισχύει για τις ενδεδειγμένες αξιολογήσεις της αναλογικότητας όλων των σχεδίων εθνικών κανόνων και για την καλύτερη χρήση των μηχανισμών κοινοποίησης σε επίπεδο ΕΕ²². Ωστόσο, μεταξύ του 2022 και του 2024 περίπου το 15 % των κοινοποιήσεων

²⁰ Η SMET φέρνει σε επαφή τις υπηρεσίες των κρατών μελών και την Επιτροπή και εστιάζει στην εξάλειψη συγκεκριμένων φραγμών που παρεμποδίζουν την άσκηση των ελευθεριών της ενιαίας αγοράς από πολίτες, επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους που επιδιώκουν να επωφεληθούν από την ενιαία αγορά. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη SMET, βλ. κεφάλαιο 5: «Επιβολή της τήρησης των κανόνων της ενιαίας αγοράς» και τον [ειδικό ιστότοπο της SMET](#).

²¹ Για παράδειγμα, τα μέλη της SMET δεν έχουν κατορθώσει μέχρι στιγμής να πείσουν τους συναδέλφους τους από τα αρμόδια θεσμικά όργανα να καθιερώσουν επαρκή αριθμό ορθών πρακτικών με στόχο να διευκολυνθούν όλες οι επιχειρήσεις να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό στο κράτος μέλος τους. Επί του παρόντος, από τις 5 βέλτιστες πρακτικές ανά κράτος μέλος, έχει εφαρμοστεί συνολικά το 40 %, εξετάζεται η εφαρμογή του 22 %, ενώ η εφαρμογή του 24 % δεν θα εξεταστεί (δεν υπάρχουν πληροφορίες για το 13 %). Με μια πολιτική συνάντηση υψηλού επιπέδου αναμένεται να αυξηθεί η υιοθέτηση των προτεινόμενων λύσεων.

²² Βλ. περισσότερα σχετικά με τα προληπτικά εργαλεία στο κεφάλαιο 5: «Επιβολή της τήρησης των κανόνων της ενιαίας αγοράς».

εθνικών κανόνων ή σχεδίων κανόνων προκάλεσε ανησυχία στην Επιτροπή σχετικά με το ενδεχόμενο δημιουργίας φραγμών ή κατακερματισμού της ενιαίας αγοράς και οδήγησε σε διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και των ενδιαφερόμενων κρατών μελών²³. Τα κράτη μέλη καλούνται να συνεργαστούν με την Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί αξιοποιούνται στο έπακρο και ότι διενεργείται αξιόπιστη αξιολόγηση της αναλογικότητας των σχεδίων εθνικών μέτρων, ώστε να μπορέσει η Επιτροπή, τα άλλα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν σε αποτελεσματική ανταλλαγή απόψεων πριν από τη λήψη των μέτρων, με σκοπό να αποφευχθεί η εμφάνιση νέων δυσανάλογων φραγμών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν στους τομείς που μέχρι στιγμής δεν καλύπτονται από την υποχρέωση κοινοποίησης ο κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς είναι μεγαλύτερος και αν η απουσία υποχρεώσεων κοινοποίησης παρεμποδίζει σημαντικά την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Στο τέλος του 2026 η Επιτροπή θα προβεί σε απολογισμό της κατάστασης και, σε αυτήν τη βάση, θα αποφασίσει αν θα προτείνει νομοθετικά μέτρα για την κάλυψη των κενών και την ενίσχυση της διακυβέρνησης όσον αφορά την πρόληψη.

Η Επιτροπή θα εισαγάγει επίσης μια διάσταση σχετικά με την ενιαία αγορά στην έκθεση για το κράτος δικαίου και συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν το κράτος δικαίου και επηρεάζουν τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο.

Ένα κράτος μέλος επιβάλλει την εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης για τους επιχειρηματίες που επιθυμούν να εγκαταστήσουν εξοπλισμό ανανεώσιμης ενέργειας ή να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση κτιρίων, ως προϋπόθεση προκειμένου να λάβουν δημόσια χρηματοδοτική στήριξη οι αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών. Τα τελευταία χρόνια έχουν τεθεί σε εφαρμογή διάφορα μέτρα δημόσιας ενίσχυσης με σκοπό την ανακαίνιση κτιρίων και την εγκατάσταση εξοπλισμού ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία συχνά απαιτούν την παρέμβαση επιχειρηματία με αυτό το ειδικό πιστοποιητικό. Ως εκ τούτου, η πιστοποίηση κατέστη προϋπόθεση για την πρόσβαση σε σημαντικό τμήμα της αγοράς ανακαίνισης κτιρίων στο εν λόγω κράτος μέλος. Το σύστημα πιστοποίησης περιλαμβάνει διάφορους όρους οι οποίοι υπερβαίνουν εκείνους που εναρμονίζονται με την οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και δημιουργούν εκτεταμένα προβλήματα πρόσβασης για τις επιχειρήσεις που δεν είναι εγκατεστημένες στο εν λόγω κράτος μέλος.

Δράσεις:

- Σύγκληση της πρώτης συνεδρίασης των διπλωματικών εκπροσώπων (σέρπα) υψηλού επιπέδου για την ενιαία αγορά (4ο τρίμηνο του 2025)
- Διοργάνωση της πρώτης ετήσιας πολιτικής συνάντησης υψηλού επιπέδου της SMET (4ο τρίμηνο του 2025)
- Πρόταση θέσπισης πράξης για την πρόληψη των φραγμών στην ενιαία αγορά (3ο τρίμηνο του 2027, εάν είναι αναγκαίο, με βάση την αξιολόγηση της λειτουργίας των υφιστάμενων προληπτικών εργαλείων)

3. Περίπλοκη ίδρυση και λειτουργία των επιχειρήσεων

Η σύσταση και η λειτουργία των εταιρειών σε ολόκληρη την ΕΕ παραμένει πολύπλοκη και δαπανηρή λόγω του κατακερματισμού των νομικών κανόνων στα κράτη μέλη. Οι

²³ Με βάση τα στατιστικά στοιχεία της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις στο πλαίσιο της οδηγίας για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά [οδηγία (ΕΕ) 2015/1535] και της οδηγίας για τις υπηρεσίες (οδηγία 2006/123/ΕΚ).

επιχειρήσεις, ιδίως οι νεοφυείς επιχειρήσεις, επισημαίνουν τον κατακερματισμό των κανόνων στην ΕΕ και τονίζουν ότι οι διαδικασίες για τη σύσταση εταιρειών και τις επενδύσεις σε εταιρείες δεν είναι επαρκώς ψηφιακές, εύκολες και ταχείες, εμποδίζοντας τις εταιρείες να επεκταθούν επιτυχώς στην ΕΕ. Μια πολλά υποσχόμενη οδός, η οποία ενθαρρύνεται ένθερμα τόσο στην έκθεση Letta όσο και στην έκθεση Draghi, είναι η δημιουργία του 28ου καθεστώτος²⁴ που θα αφορά τη λειτουργία των επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ενιαία αγορά: αυτό θα ενισχύσει τη φιλοδοξία και την καινοτομία. Το πανευρωπαϊκό 28ο καθεστώς θα παρέχει ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, ενδεχομένως με προοδευτικό και σπονδυλωτό τρόπο. Θα περιλαμβάνει ενωσιακό εταιρικό νομικό πλαίσιο, το οποίο θα βασίζεται σε εξ ορισμού ψηφιακές λύσεις, και θα βοηθά τις εταιρείες να υπερβαίνουν τους φραγμούς κατά τη σύσταση και τη λειτουργία τους σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Για τον σκοπό αυτόν, θα απλουστεύσει τους εφαρμοστέους κανόνες και θα μειώσει το κόστος σε περίπτωση πτώχευσης, αντιμετωπίζοντας συγκεκριμένες πτυχές στους σχετικούς τομείς του δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας, καθώς και της εργατικής και φορολογικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο του καθεστώτος, θα διερευνηθεί η δυνατότητα ταχύτερης ίδρυσης επιχειρήσεων στην Ευρώπη, ιδανικά εντός 48 ωρών, σύμφωνα με το όραμα του Enrico Letta για έναν «ευρωπαϊκό κώδικα εταιρικού δικαίου».

Με τη μεταβίβαση επιχειρήσεων σε μια νέα γενιά επιχειρηματιών δημιουργούνται ευκαιρίες και διατηρούνται θέσεις εργασίας. Οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων —παράδοση μιας επιχείρησης σε νέο ιδιοκτήτη, συχνά με νέα διοίκηση— μπορεί να είναι πολύπλοκες και πρέπει να συμμορφώνονται με τις ειδικές ρυθμίσεις κάθε κράτους μέλους. Οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων στην Ευρώπη πληθαίνουν, αλλά το πλαίσιο για τις εν λόγω μεταβιβάσεις δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τις υφιστάμενες προκλήσεις²⁵.

Μια εταιρεία με αναπτυσσόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα αποφασίζει να αποκτήσει μόνιμη παρουσία σε τρία άλλα κράτη μέλη για να προσελκύσει τοπικούς πελάτες. Για τον σκοπό αυτόν, η εταιρεία πρέπει πρώτα να αξιολογήσει και να κατανοήσει το εθνικό εταιρικό δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, να επιλέξει διαφορετική νομική μορφή σε εθνικό επίπεδο για κάθε εταιρεία και να προσαρμόσει την οργανωτική δομή κάθε εταιρείας ώστε να πληροί τις εθνικές απαιτήσεις. Εάν υπάρχουν σημαντικοί γλωσσικοί φραγμοί και μεγάλες διαφορές στο νομικό σύστημα του κράτους μέλους, η εταιρεία ενδέχεται να χρειαστεί να προσλάβει εξωτερικό σύμβουλο ή δικηγόρο, με αποτέλεσμα σημαντικές καθυστερήσεις, δαπάνες και διοικητική επιβάρυνση, ιδίως για τις ΜΜΕ.

Δράσεις:

- Θέσπιση κοινών κανόνων για τη διευκόλυνση της ψηφιακής σύστασης επιχειρήσεων και των δραστηριοτήτων τους σε ολόκληρη την ενιαία αγορά (νομοθετική πρόταση για το «28ο καθεστώς» — 1ο τρίμηνο του 2026)
- Αναθεώρηση της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων²⁶ (4ο τρίμηνο του 2025)

²⁴ Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ [COM(2025) 30 final].

²⁵ Assessment of framework conditions for business transfers in Member States (Αξιολόγηση των συνθηκών-πλαισίου για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων στα κράτη μέλη), Δίκτυο απεσταλμένων για τις ΜΜΕ, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/60694?locale=el>.

²⁶ 94/1069/ΕΚ: Σύσταση της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 1994, περί της μεταβίβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

4. Αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων

Η ενιαία αγορά παρέχει ένα μοναδικό πλαίσιο για την κυκλοφορία των ατόμων και, κατά συνέπεια, των δεξιοτήτων και των προσόντων τους. Όσο ταχύτερα αναγνωρίζονται τα επαγγελματικά προσόντα, τόσο ευκολότερο είναι για τους πολίτες να εργαστούν σε άλλα κράτη μέλη και για τους παρόχους υπηρεσιών να δραστηριοποιηθούν διασυνοριακά. Το δίκαιο της ΕΕ προβλέπει ότι τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τα επαγγελματικά προσόντα που αποκτώνται σε άλλη χώρα της ΕΕ και τα οποία απαιτούνται για τη μόνιμη άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένων υπηρεσιών. Για να παραμείνει ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει την ικανότητά της να προσελκύει και να διατηρεί ταλέντα που μπορούν να συμβάλουν στην κάλυψη των ελλείψεων δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, οι υπήκοοι τρίτων χωρών εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικούς φραγμούς όσον αφορά την εργασία σε επαγγέλματα για τα οποία διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα.

Οι χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες αναγνώρισης εμποδίζουν τους πολίτες της ΕΕ να ασκήσουν το επάγγελμά τους σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό μπορεί να τους ωθήσει στην ανάληψη ρόλων χαμηλότερης ειδίκευσης και να επιδεινώσει την επίδραση των σημερινών δημογραφικών τάσεων στην αγορά εργασίας. Οι ψηφιακές διαδικασίες μπορούν να επιταχύνουν την αναγνώριση, η οποία πολύ συχνά εξακολουθεί να βασίζεται σε έντυπα έγγραφα. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, μόνο δύο κράτη μέλη διέθεταν πλήρως ηλεκτρονικές διαδικασίες αναγνώρισης ή διαδικασίες που διεκπεραιώνονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χωρίς να ζητούνται πρόσθετα έντυπα έγγραφα²⁷.

Οι διαδικασίες αυτόματης αναγνώρισης παρέχουν τη δυνατότητα ταχύτερης και αποτελεσματικότερης αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, αλλά το πεδίο εφαρμογής τους περιορίζεται σε λίγα μόνο επαγγέλματα, ιδίως στις υπηρεσίες υγείας. Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής των διαδικασιών αυτόματης αναγνώρισης, με τη χρήση μέσων όπως τα υφιστάμενα κοινά πλαίσια εκπαίδευσης, μπορεί να καταστήσει την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ταχύτερη και αποτελεσματικότερη. Στην Ένωση Δεξιοτήτων²⁸ ανακοινώθηκε μια πρωτοβουλία για τη φορητότητα δεξιοτήτων με σκοπό την αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα των εργαζομένων.

Μια εξειδικευμένη τεχνική εταιρεία δεν προσέλαβε τεχνικό με υψηλού επιπέδου προσόντα από άλλο γειτονικό κράτος μέλος λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών αναγνώρισης και της απαίτησης για επικυρωμένη μετάφραση σειράς εγγράφων τα οποία επιβεβαιώνουν τα προσόντα που έχει αποκτήσει ο τεχνικός στη χώρα καταγωγής του.

Δράσεις:

- Διερεύνηση της νομοθεσίας της ΕΕ για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα των εργαζομένων.
- Ταχύτερες και αποτελεσματικότερες διαδικασίες αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων με την εκτενέστερη χρήση ψηφιακών εργαλείων (4ο τρίμηνο του 2026)

²⁷ Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο: «Αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων»: ειδική έκθεση 10/2024.

²⁸ COM(2025) 90 final.

- Διευκόλυνση της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων με την επέκταση των συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης, για παράδειγμα μέσω κοινών πλαισίων εκπαίδευσης (4ο τρίμηνο του 2026)
- Διερεύνηση της νομοθεσίας της ΕΕ προκειμένου να θεσπιστούν κοινοί κανόνες για την αναγνώριση και την επικύρωση των προσόντων και των δεξιοτήτων των υπηκόων τρίτων χωρών (4ο τρίμηνο του 2026)

5. Μεγάλες καθυστερήσεις στον καθορισμό προτύπων οι οποίες επιβαρύνουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα

Τα πρότυπα²⁹ αποτελούν την τέλεια έκφραση της καινοτομίας και βρίσκονται στο επίκεντρο της ανθεκτικής, πράσινης και ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Παρέχουν ασφάλεια δικαίου, διευκολύνουν την πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, το ενωσιακό πλαίσιο τυποποίησης δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς και της πολιτικής, ιδίως όσον αφορά την επικαιρότητα, τη συμπεριληπτικότητα και την πρόσβαση σε πρότυπα. Οι επιχειρήσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με την απουσία ή την καθυστερημένη διάθεση εναρμονισμένων προτύπων, κάτι το οποίο συνεπάγεται κόστος και αβεβαιότητα, υπονομεύει την ανταγωνιστικότητά τους και επιβραδύνει την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών στην ενιαία αγορά. Η Επιτροπή θα επιδιώξει να καταστήσει το πλαίσιο της ΕΕ για τα εναρμονισμένα πρότυπα ανθεκτικό στις μελλοντικές εξελίξεις, με την επανεξέταση του κανονισμού για την τυποποίηση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα καταστήσει ταχύτερη και πιο ευέλικτη τη διαδικασία τυποποίησης, θα εξασφαλίσει μια διαδικασία καθοδηγούμενη από τα ενδιαφερόμενα μέρη με ισόρροπη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τις ΜΜΕ, την κοινωνία των πολιτών και την ακαδημαϊκή κοινότητα, θα βελτιώσει την πρόσβαση σε πρότυπα και θα ενισχύσει τον ρόλο της ΕΕ ως παγκόσμιου φορέα καθορισμού προτύπων. Η επανεξέταση του κανονισμού θα συμβάλει επίσης στην αποτελεσματική λειτουργία του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για τα προϊόντα, το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς. Η στενή σύνδεση της τυποποίησης με τις προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των βασικών μονάδων μέτρησης που ορίζονται με την πρωτοβουλία για τη μετρολογία, εξυπηρετεί την ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών και προϊόντων.

Στο μεταξύ, η δέσμη μέτρων Omnibus που θεσπίζεται μαζί με την παρούσα στρατηγική θα παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα, στις περιπτώσεις όπου το ισχύον σύστημα τυποποίησης δεν ανταποκρίνεται επιτυχώς, να θεσπίζει κοινές προδιαγραφές τις οποίες θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι επιχειρήσεις για να αποδείξουν τη συμμόρφωσή τους με τις νομικές απαιτήσεις.

Μια επιχείρηση αναπτύσσει προηγμένα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών, τα οποία από το 2023 πρέπει να συμμορφώνονται με τις νομικές απαιτήσεις που αφορούν τον σχεδιασμό, την παραγωγή, τη συντήρηση και τη λειτουργία τους. Η Επιτροπή ζήτησε από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να αναπτύξουν εναρμονισμένα πρότυπα ώστε να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να εφαρμόσουν αυτές τις απαιτήσεις. Ωστόσο, μέχρι στιγμής έχει αναπτυχθεί μόνο ένα, ενώ επτά εξακολουθούν να εκκρεμούν. Ελλείπει αυτών των προτύπων, η επιχείρηση αναγκάστηκε να προβεί σε πιο δαπανηρή αξιολόγηση της συμμόρφωσης, κάτι το οποίο δημιούργησε νομική

²⁹ Δηλαδή τα εναρμονισμένα πρότυπα και άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα που στηρίζουν το δίκαιο της ΕΕ.

αβεβαιότητα και διοικητικό φόρτο. Διαφορετικά, η επιχείρηση θα μπορούσε να έχει επενδύσει το ποσό αυτό σε καινοτομία.

Δράσεις:

- Παροχή δυνατότητας στην Επιτροπή να θεσπίζει κοινές προδιαγραφές όταν χρειάζεται (έγκριση πρότασης Omnibus από κοινού με τη στρατηγική)
- Επανεξέταση του κανονισμού για την τυποποίηση (νομοθετική πρόταση — 2ο τρίμηνο του 2026)

6. Κατακερματισμένοι κανόνες για τη συσκευασία, την επισήμανση και τα απόβλητα

Οι ετικέτες των προϊόντων παρέχουν σημαντικές πληροφορίες στους καταναλωτές σχετικά με την ασφάλεια, τη βιωσιμότητα και τη θρεπτική αξία. Ωστόσο, οι αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις που συνδέονται με την επισήμανση δυσχεραίνουν την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Οι διαφορετικές απαιτήσεις υποχρεώνουν τους παραγωγούς να αναπτύξουν διαφορετικές εκδοχές του προϊόντος για διαφορετικές αγορές ή να επισημαίνουν εκ νέου ή ακόμα και να ανασυσκευάζουν τα προϊόντα όταν τα μεταφέρουν πέραν των συνόρων. Με την πληθώρα των απαιτήσεων επισήμανσης αυξάνεται επίσης η πολυπλοκότητα των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές.

Στους κανόνες για την επισήμανση πρέπει να εξισορροπείται η ανάγκη για σαφή κατανόηση από τους καταναλωτές με την ανάγκη να μειωθούν οι φραγμοί στην αγορά και η επιβάρυνση για τη βιομηχανία. Αυτή η ισορροπία θα επιδιωχθεί μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών. Ο νέος κανονισμός για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας προβλέπει την εναρμόνιση της επισήμανσης των συσκευασιών για τη διαλογή από τους καταναλωτές, η οποία θα προσδιοριστεί μέσω εκτελεστικών πράξεων. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τον κανονισμό για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων με σκοπό να αποσαφηνίσει τους ισχύοντες κανόνες, να εξαλείψει τον κατακερματισμό και να θέσει σε εφαρμογή μια πράσινη πρωτοδοτική, μέσω πλήρως εναρμονισμένου και αναλυτικού περιεχομένου επισήμανσης στις φυσικές και τις ψηφιακές ετικέτες. Μακροπρόθεσμα, η ψηφιακή επισήμανση που βασίζεται σε φορέα δεδομένων, όπως ο κωδικός QR, θα αποτελέσει τη λύση για την απλούστευση της πρόσβασης των καταναλωτών στις ετικέτες και τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων, παρότι βασικές πληροφορίες, όπως οι οδηγίες ασφάλειας, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να τυπώνονται στο προϊόν. Οι ψηφιακές ετικέτες θα αποτελούν μέρος του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος (στο εξής: DPP)³⁰ ως ψηφιακού χώρου αποθήκευσης για πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα, όπως προβλέπεται ήδη, για παράδειγμα, στον νέο κανονισμό για τα δομικά προϊόντα.

Πρέπει να δημιουργήσουμε μια ενιαία αγορά για τα απόβλητα. Πρωταρχικός σκοπός των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (ΔΕΠ) είναι να απαιτείται από τους παραγωγούς να καλύπτουν το κόστος διαχείρισης των προϊόντων τους κατά το τέλος του κύκλου ζωής και, ως εκ τούτου, να συμβάλλουν στην ανακύκλωση και την κυκλικότητα. Ωστόσο, ορισμένα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων ΔΕΠ αποτελούν έναν από τους

³⁰ Το DPP θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τον κανονισμό για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα (ESPR). Θα χρησιμεύσει ως φορέας ψηφιακής πληροφόρησης και θα είναι προσβάσιμο με τη χρήση κωδικού QR τοποθετημένου στα προϊόντα, καταργώντας την ανάγκη για ογκώδη έντυπα έγγραφα. Η τεχνική υλοποίησή του είναι υπό εξέλιξη και η εφαρμογή του αναμένεται να ξεκινήσει για τις πρώτες κατηγορίες προϊόντων το 2026. Βλ. περισσότερες πληροφορίες στο κεφάλαιο για την ψηφιοποίηση.

φραγμούς που αναφέρουν συχνότερα οι εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο στην ΕΕ. Ενώ τα προγράμματα ΔΕΠ απορρέουν συχνά από τη νομοθεσία της ΕΕ, η έλλειψη ομοιομορφίας στις αρχές και τις απαιτήσεις έχει οδηγήσει στη θέσπιση πολύ διαφορετικών προγραμμάτων ΔΕΠ στα κράτη μέλη, καθώς και σε κανονιστική πολυπλοκότητα και υψηλό διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Ιδίως για τις ΜΜΕ, οι εθνικές απαιτήσεις καταχώρισης και υποβολής στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης ορισμού χωριστού εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου για κάθε κράτος μέλος στην αγορά του οποίου ο παραγωγός διαθέτει προϊόντα, αποτελούν πραγματικό εμπόδιο για τη δραστηριοποίηση στην Ευρώπη. Επιπλέον, καθώς δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκή ενωσιακά κριτήρια αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων και εφαρμογής του καθεστώτος υποπροϊόντων ώστε να καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ουσίες ή αντικείμενα παύουν να αποτελούν απόβλητα και μπορούν να θεωρηθούν προϊόντα, η ενιαία αγορά αποβλήτων, δευτερογενών υλικών και υποπροϊόντων έχει οδηγηθεί σε κατακερματισμό. Τα εθνικά ή περιφερειακά κριτήρια αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη με ασυντόνιστο τρόπο και δεν αναγνωρίζονται εύκολα μεταξύ των κρατών μελών. Η διασυνοριακή μεταφορά πρώτων υλών αποβλήτων σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης και δευτερογενών πρώτων υλών εντός της ΕΕ πρέπει να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί περαιτέρω με την αντιμετώπιση αυτού του κατακερματισμού. Η έλλειψη εναρμονισμένου ορισμού των υποπροϊόντων σε επίπεδο ΕΕ εμποδίζει επίσης την κυκλικότητα των διαδικασιών παραγωγής.

Για την πώληση ειδών φωτισμού σε ολόκληρη την ΕΕ, μια εταιρεία πρέπει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού σε τρεις κατηγορίες ταυτόχρονα: τη συσκευασία, τον ηλεκτρονικό και ηλεκτρικό εξοπλισμό και τις μπαταρίες. Για να πραγματοποιήσει πωλήσεις σε τρία μεγάλα κράτη μέλη, η εταιρεία πρέπει να προβεί σε 16 διαφορετικές καταχωρίσεις για προγράμματα ΔΕΠ, να έρθει σε επαφή με 10 διαφορετικές αρχές, να ακολουθήσει χρονοβόρες χωριστές διαδικασίες με διακριτές απαιτήσεις και να καταβάλει χωριστά διοικητικά τέλη και τέλη καταχώρισης. Μετά την καταχώριση, ισχύουν διαφορετικές υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων για κάθε πρόγραμμα και σε διαφορετική συχνότητα.

Δράσεις:

- Εναρμόνιση των κανόνων για την επισήμανση μέσω τομεακής νομοθεσίας και διευκόλυνση της ανάπτυξης λύσεων ψηφιακής επισήμανσης μέσω του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος (DPP) (σταδιακή εισαγωγή του DPP, μεταξύ άλλων με πιθανή ενσωμάτωση μέσω της επανεξέτασης του νέου νομοθετικού πλαισίου το 2ο τρίμηνο του 2026)
- Κατάργηση των αδικαιολόγητων απαιτήσεων των προγραμμάτων ΔΕΠ για εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους και μείωση των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων, μεταξύ άλλων με τον περιορισμό τους σε ετήσια συχνότητα (πρόταση Omnibus το 4ο τρίμηνο του 2025)
- Αντιμετώπιση του κατακερματισμού που δημιουργείται από τα ανομοιογενή εθνικά προγράμματα ΔΕΠ μέσω περαιτέρω εναρμόνισης, απλούστευσης και ψηφιοποίησης, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακής υπηρεσίας μίας στάσης για την ενημέρωση, την

καταχώριση και την υποβολή στοιχείων (στο πλαίσιο της νομοθετικής πρότασης σχετικά με την πράξη για την κυκλική οικονομία³¹ — 4ο τρίμηνο του 2026)

- Μεταρρύθμιση των κριτηρίων αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων και εφαρμογής του καθεστώτος υποπροϊόντων και παροχή ενός πιο εναρμονισμένου και ευέλικτου πλαισίου για τον αποχαρκτηρισμό αποβλήτων και το καθεστώς υποπροϊόντων στην ενιαία αγορά. Ευκολότερη θέσπιση κριτηρίων αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ και δυνατότητα υιοθέτησης των εν λόγω κριτηρίων για τις πρώτες ύλες αποβλήτων προτεραιότητας. Διευκόλυνση των διασυνοριακών μεταφορών πρώτων υλών αποβλήτων με σκοπό την ανακύκλωση (στο πλαίσιο της νομοθετικής πρότασης σχετικά με την πράξη για την κυκλική οικονομία — 4ο τρίμηνο του 2026).

7. Παρωγημένοι εναρμονισμένοι κανόνες για τα προϊόντα και έλλειψη συμμόρφωσης των προϊόντων

Το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για τα προϊόντα αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα της ενιαίας αγοράς, καθώς οι εναρμονισμένοι κανόνες επιτρέπουν τη διάθεση ευρέος φάσματος προϊόντων στην αγορά, προστατεύοντας παράλληλα τον καταναλωτή. Βασίζεται σε i) εναρμονισμένη νομοθεσία για τα προϊόντα με βάση αρχές [το λεγόμενο νέο νομοθετικό πλαίσιο (στο εξής: ΝΝΠ)]³², σε συνδυασμό με ii) ένα σύστημα προτύπων που διευκολύνει την απόδειξη της συμμόρφωσης και στηρίζει την καινοτομία και iii) ένα σύστημα εποπτείας της αγοράς το οποίο διασφαλίζει τη συμμόρφωση και την προστασία των καταναλωτών. Αυτοί οι πυλώνες πολιτικής πλαισιώνουν τους ισότιμους όρους με ισχυρό ανταγωνισμό, ο οποίος προετοιμάζει το έδαφος για τη μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα. Βάσει του εν λόγω πλαισίου καθορίζεται επίσης η δομή πρωτοβουλιών πολιτικής, όπως η ψηφιοποίηση και η πράσινη μετάβαση. Μολονότι το πλαίσιο αυτό έχει αποδειχθεί επιτυχημένο, χρειάζεται βελτίωση³³. Πρώτον, προκειμένου να εξασφαλιστεί συντονισμένη και αποτελεσματική αντίδραση σε επίπεδο ΕΕ για τα προϊόντα που ενέχουν κινδύνους, απαιτούνται εξορθολογισμένες διαδικασίες διασφάλισης, οι οποίες θα εγγυώνται την ταχεία εφαρμογή μέτρων επιβολής σε ολόκληρη την Ένωση μόλις εντοπιστούν κίνδυνοι σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν σαφείς και ακριβείς απαιτήσεις, καθώς και γρήγορες διαδικασίες, ώστε οι κοινοποιημένοι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης να αντιμετωπίζουν καλύτερα τις ακατάλληλες πρακτικές. Δεύτερον, το ΝΝΠ δεν περιγράφει επί του παρόντος τις ευθύνες των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην κυκλικότητα των προϊόντων. Η αποσαφήνιση αυτή θα διευκολύνει τη συμμόρφωση και θα παρατείνει τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Τέλος, στη νομοθεσία της ΕΕ για τα προϊόντα πρέπει να υιοθετηθούν πλήρως οι ψηφιακές λύσεις. Η τρέχουσα εξάρτηση από τα

³¹ Η προετοιμασία της πράξης για την κυκλική οικονομία θα υποστηριχθεί από τις συζητήσεις στο πλαίσιο του διαλόγου σχετικά με την κυκλικότητα που προβλέπεται στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενιαία αγορά.

³² Το ΝΝΠ στηρίζεται σε δύο βασικές νομικές πράξεις του 2008: στην απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ, στην οποία περιγράφεται ένα μοντέλο σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ για τα προϊόντα, και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008, οι οποίες συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν εν μέρει από τον κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς το 2019. Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 θεσπίστηκε ένα σύνολο κανόνων για τη διαπίστευση και τη σήμανση CE. Οι 29 νομοθετικές πράξεις που ευθυγραμμίζονται με το μοντέλο αυτό ρυθμίζουν διάφορες κατηγορίες προϊόντων, όπως παιχνίδια, εκρηκτικές ύλες, ιατροτεχνολογικά προϊόντα, όργανα μέτρησης, λιπάσματα, εξοπλισμό πλοίων, δρόνους και μπαταρίες. Το ΝΝΠ στηρίζει περίπου το 80 % της βιομηχανικής παραγωγής και το 74 % της μεταποίησης εντός της ΕΕ.

³³ Evaluation of NLF (Αξιολόγηση του ΝΝΠ) [SWD(2022) 364 final].

παραδοσιακά έντυπα έγγραφα είναι παρωχημένη. Στο μέλλον, το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος (DPP) θα παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ για τα προϊόντα.

Παρότι το πλαίσιο για τα προϊόντα διευκολύνει την απρόσκοπτη κυκλοφορία των προϊόντων εντός της ενιαίας αγοράς, πρέπει να προστατεύεται από καταχρήσεις. Οι ποσότητες και μόνο των προϊόντων που εισέρχονται στην ευρωπαϊκή αγορά από το εξωτερικό καθιστούν αδύνατη τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης μέσω των τελωνειακών ελέγχων και των ελέγχων από τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Οι τελωνειακές αρχές, η πρώτη γραμμή άμυνας στα σύνορα, αντιμετωπίζουν υπερβολικό φόρτο —ιδίως από τις εισαγωγές μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 97 % του συνόλου των τελωνειακών διασαφήσεων³⁴. Το σύστημα εποπτείας της αγοράς³⁵, η δεύτερη γραμμή άμυνας, που εμπίπτει επίσης στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, βρίσκεται ομοίως υπό τεράστια πίεση³⁶. Η ραγδαία αύξηση της ποσότητας των μη ασφαλών, παραποιημένων ή μη συμμορφούμενων προϊόντων που εισέρχονται από τρίτες χώρες μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών, έχει αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και θέτει τις νόμιμες επιχειρήσεις σε μειονεκτική θέση. Οι ίδιοι οι καταναλωτές αναφέρουν τους μη αξιόπιστους διαδικτυακούς πωλητές ως μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στο διαδίκτυο. Σε ορισμένους τομείς, μελέτες δείχνουν ότι έως και το 100 %³⁷ των προϊόντων σε ορισμένες πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις. Το ισχύον σύστημα εποπτείας της αγοράς δεν διαθέτει τους πόρους και την εμπειρογνώσια, ενώ είναι υπερβολικά κατακερματισμένο από διαρθρωτική άποψη, ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αυτές τις προκλήσεις.

Η ικανότητα συγκέντρωσης πόρων, ανταλλαγής πληροφοριών και ιεράρχησης προτεραιοτήτων είναι καίριας σημασίας για τη στόχευση στα πλέον επιβλαβή προϊόντα. Με την τελωνειακή μεταρρύθμιση που αναμένεται θα επιδιωχθεί να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις στην πρώτη γραμμή μέσω μιας νέας τελωνειακής αρχής, ενός τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ και προσαρμοσμένων κανόνων για τα εισαγόμενα δέματα ηλεκτρονικού εμπορίου, ώστε να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού, ιδίως με την κατάργηση του ορίου των 150 EUR για την απαλλαγή των εισαγωγών από τους δασμούς. Συνεχίζονται επίσης οι συζητήσεις σχετικά με την πιθανή επιβολή τέλους διεκπεραίωσης από τα τελωνεία ώστε να καλυφθεί το αυξανόμενο κόστος που αφορά την εποπτεία της συμμόρφωσης των μικροδεμάτων με τους κανόνες της ΕΕ. Στο ίδιο πνεύμα, υπάρχει ανάγκη για διακυβέρνηση της εποπτείας της αγοράς σε επίπεδο ΕΕ, με σκοπό τον συστηματικό συντονισμό και την παροχή καθοδήγησης, καθώς και την επέκταση και συγκέντρωση των ικανοτήτων και της εμπειρογνώσιας όλων των αρχών εποπτείας της αγοράς σε ολόκληρη την ΕΕ. Ειδικότερα, θα

³⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη της ΕΕ για ασφαλές και βιώσιμο ηλεκτρονικό εμπόριο [COM(2025) 37 final].

³⁵ Το σύστημα διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1020 για την εποπτεία της αγοράς. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς, σε συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές, είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο των προϊόντων και την επιβολή της συμμόρφωσης σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ. Οι αρχές συνεργάζονται μέσω της δικτυακής πύλης Safety Gate (για τα επικίνδυνα μη εδωδία προϊόντα) και του ICSMS (για την εποπτεία της αγοράς μη εδωδίων προϊόντων) με σκοπό τον εντοπισμό και την απομάκρυνση των μη ασφαλών προϊόντων.

³⁶ Σύμφωνα με τα δεδομένα εποπτείας της ΕΕ, το 2024 εισήχθησαν στην ΕΕ 4,6 δισεκατομμύρια δέματα χαμηλής αξίας (έως 150 EUR). Ο αριθμός αυτός είναι σχεδόν διπλάσιος από τον αριθμό που καταγράφηκε το 2023 (2,4 δισεκατομμύρια) και περισσότερο από τριπλάσιος σε σχέση αυτόν του 2022 (1,4 δισεκατομμύρια).

³⁷ ΕΓΕΚ, [Under the Microscope: Test of Temu Products by Consumer Groups](#) (Στο μικροσκόπιο: Δοκιμές προϊόντων της Temu από ομάδες καταναλωτών), 2025.

πρέπει να εξετάσουμε το ενδεχόμενο εποπτείας της αγοράς σε επίπεδο ΕΕ σε στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας, ιδίως όσον αφορά τις εισαγωγές μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου από τρίτες χώρες, όπου τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη μεμονωμένα μπορεί να μην επαρκούν.

Μεταξύ των προϊόντων που διέθετε γνωστή μεγάλη πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου κατά τη διάρκεια ελέγχου από οργάνωση καταναλωτών, σχεδόν όλα όσα ελέγχθηκαν σε κατηγορίες όπως κράνη, καλλυντικά, παιχνίδια και μικροαντικείμενα, κεριά και σφουγγάρια, ηλεκτρικά και συνδεδεμένα προϊόντα είτε ήταν επικίνδυνα είτε δεν περιείχαν τις απαιτούμενες πληροφορίες, όπως οδηγίες ασφάλειας ή καταλόγους συστατικών και/ή περιείχαν εσφαλμένους ισχυρισμούς.

Δράσεις:

- Ανάλυση αποτελεσματικής δράσης για την αύξηση της συμμόρφωσης των προϊόντων με την αξιοποίηση συνεργειών μεταξύ των ικανοτήτων της ΕΕ και των εθνικών τελωνειακών αρχών και αρχών εποπτείας της αγοράς και ενδεχομένως με τη σύσταση ενωσιακής αρχής εποπτείας της αγοράς (από το 3ο τρίμηνο του 2025)
- Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για τα προϊόντα με στόχο την αξιοποίηση της ψηφιοποίησης, την προώθηση της κυκλικότητας και την ενίσχυση των διασφαλίσεων (επανεξέταση του νέου νομοθετικού πλαισίου — πιθανή νομοθετική πρόταση το 2ο τρίμηνο του 2026)

8. Περιοριστικές και αποκλίνουσες εθνικές ρυθμίσεις για τις υπηρεσίες

Οι αυστηροί κανονιστικοί και διοικητικοί περιορισμοί ενισχύουν τις μακροχρόνιες δομές αγοράς και αποτελούν τροχοπέδη για την καινοτομία, την επέκταση και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες. Η οδηγία για τις υπηρεσίες έχει συμβάλει στη μείωση των φραγμών³⁸, ωστόσο οι κανονιστικές ρυθμίσεις των κρατών μελών εξακολουθούν να περιορίζουν την πρόσβαση σε περίπου 5 700 δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών που καλύπτουν περίπου το 22 % του εργατικού δυναμικού της ΕΕ³⁹. Η νομοθετική κατοχύρωση της πρόσβασης σε μια δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών μπορεί να δικαιολογηθεί για την επίτευξη θεμιτών στόχων γενικού συμφέροντος, όπως η δημόσια υγεία και ασφάλεια. Ωστόσο, ο μεγάλος αριθμός και το είδος των νομοθετικά κατοχυρωμένων υπηρεσιών, καθώς και το γεγονός ότι ορισμένες υπηρεσίες είναι κατοχυρωμένες μόνο σε ένα ή σε λίγα κράτη μέλη, επιβεβαιώνουν τη σαφή δυνατότητα των κρατών μελών να μειώσουν τον κανονιστικό φόρτο για τη διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων σε διασυνοριακό επίπεδο. Η μείωση κατά 10 % των φραγμών στο εμπόριο υπηρεσιών θα αυξήσει την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ΕΕ κατά 0,5 %⁴⁰ και τα έργα μέσω ΑΞΕ σε αναξιοποίητες ζώνες κατά 4 έως 21 %⁴¹.

³⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2021), [Mapping and assessment of legal and administrative barriers in the services sector](#) (Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των νομικών και διοικητικών φραγμών στον τομέα των υπηρεσιών).

³⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: [Regulated Professions Database](#) (Βάση δεδομένων για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα).

⁴⁰ Ινστιτούτο IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU (Οικοδόμηση μιας ισχυρότερης ενιαίας αγοράς: Δυνατότητες για μεγαλύτερη ενοποίηση του τομέα των υπηρεσιών στην ΕΕ). Έκθεση πολιτικής της EconPol αριθ. 52/2024.

⁴¹ Jungmittag, A., και Marschinski, R. (2023). Service trade restrictiveness and foreign direct investment— Evidence from greenfield FDI in business services (Περιορισμός του εμπορίου υπηρεσιών και άμεσες ξένες επενδύσεις — Στοιχεία για τις ΑΞΕ στις επιχειρηματικές υπηρεσίες σε αναξιοποίητες ζώνες). *The World Economy*, 46(6), 1711-1758.

Οι διαφορές στις εθνικές απαιτήσεις αδειοδότησης και πιστοποίησης δυσχεραίνουν την παροχή υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη. Οι εθνικοί όροι για τις απαιτήσεις αδειοδότησης και πιστοποίησης, ακόμα και όταν βασίζονται στο δίκαιο της Ένωσης, διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό, κάτι το οποίο δυσχεραίνει στην πράξη την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών ή των πιστοποιήσεων. Η ευθυγράμμιση των υποκείμενων όρων όσον αφορά τις απαιτήσεις που βασίζονται στο δίκαιο της Ένωσης θα μειώσει τον κανονιστικό κατακερματισμό και θα διευκολύνει τους παρόχους υπηρεσιών που έχουν λάβει άδεια σε ένα κράτος μέλος να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε άλλα κράτη μέλη χωρίς να χρειάζεται να λάβουν εκ νέου άδεια ή πιστοποίηση στα κράτη μέλη αυτά.

Η υποχρέωση των εταιρειών και των επιχειρηματιών να εγκαθίστανται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το δικό τους είναι γραφειοκρατική και δαπανηρή. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών της ΕΕ να εγκαθίστανται στην επικράτειά τους, καθώς μπορούν να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες σε προσωρινή βάση. Ωστόσο, τα κράτη μέλη περιορίζουν ενίοτε τη δυνατότητα αυτήν, αντιμετωπίζοντας στην πράξη τους παρόχους υπηρεσιών σαν να ήταν εγκατεστημένοι στην επικράτειά τους. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται ασφάλεια δικαίου όσον αφορά το δικαίωμά τους να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες προσωρινά χωρίς να χρειάζεται να εγκατασταθούν σε άλλα κράτη μέλη.

Ένα κράτος μέλος αρνείται την προσωρινή παροχή υπηρεσιών από κτηνίατρο εγκατεστημένο σε γειτονική χώρα, κάτι που σημαίνει ότι ο εν λόγω κτηνίατρος δεν μπορεί να φροντίσει ζώα σε εκμεταλλεύσεις κοντά στην έδρα του απλώς και μόνο επειδή οι εκμεταλλεύσεις αυτές βρίσκονται στην άλλη πλευρά των συνόρων.

Δράσεις:

- Δρομολόγηση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της παροχής υπηρεσιών σε ολόκληρη την ΕΕ από παρόχους που έχουν λάβει άδεια ή πιστοποίηση σε ένα κράτος μέλος βάσει του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως της εναρμόνισης των εν λόγω συστημάτων αδειοδότησης και πιστοποίησης (2ο τρίμηνο του 2026)
- Ανάπτυξη νομικής καθοδήγησης και συστάσεων προς τα κράτη μέλη προκειμένου να υπάρξει σαφήνεια σχετικά με το δικαίωμα διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών σε προσωρινή βάση (2ο τρίμηνο του 2026)

9. Επαχθείς διαδικασίες για την προσωρινή απόσπαση εργαζομένων

Η διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών συνεπάγεται συχνά την κινητικότητα των επιχειρηματιών και του προσωπικού τους. Η προσωρινή απόσπαση εργαζομένων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στην ενιαία αγορά. Το 2023 οι διασυνοριακοί εργαζόμενοι και οι αποσπάσεις αυξήθηκαν σε 1,8 εκατομμύρια και 5,5 εκατομμύρια, αντίστοιχα. Η νομοθεσία της ΕΕ αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων των αποσπασμένων εργαζομένων, διευκολύνοντας παράλληλα την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και προωθώντας τον θεμιτό ανταγωνισμό. Υπάρχει σαφής ανάγκη προστασίας των αποσπασμένων εργαζομένων σε τομείς κινδύνου, όπως οι κατασκευαστικές υπηρεσίες ή ο γεωργικός τομέας. Για τη στήριξη της προστασίας των αποσπασμένων εργαζομένων, το δίκαιο της ΕΕ επιτρέπει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν διοικητικές υποχρεώσεις, όπως η υποχρέωση δήλωσης των αποσπασμένων εργαζομένων, όταν αυτό είναι δικαιολογημένο και αναλογικό. Ωστόσο, δεν αντιμετωπίζουν όλοι οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι (π.χ. προσωπικό υψηλής

ειδίκευσης, όπως μηχανικοί και τεχνικοί που εγκαθιστούν και συντηρούν μηχανήματα ή διευθυντικό προσωπικό) τους ίδιους κινδύνους.

Η ποικιλομορφία των εθνικών απαιτήσεων υποβολής δηλώσεων, τόσο ως προς τη μορφή (έντυπη ή ψηφιακή) όσο και ως προς το περιεχόμενο (φύση και αριθμός σημείων δεδομένων) έχει συντελέσει στην πολυπλοκότητα για τις επιχειρήσεις, αλλά και για τους αποσπασμένους εργαζομένους, καθώς και στον κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς. Τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφέρουν τακτικά την πολυπλοκότητα των κανόνων απόσπασης ως εμπόδιο για την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών⁴². Το διοικητικό κόστος που προκύπτει από την πολυπλοκότητα των διατάξεων για τις αποσπάσεις (εξαιρουμένου του τομέα των οδικών μεταφορών) εκτιμάται σε 477-635 εκατ. EUR ετησίως⁴³. Προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους παρόχους υπηρεσιών, η Επιτροπή ενέκρινε τον Νοέμβριο του 2024 πρόταση κανονισμού σχετικά με δημόσια διεπαφή που συνδέεται με το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά για τη δήλωση της απόσπασης εργαζομένων. Η δημόσια διεπαφή θα διευκολύνει επίσης την αποτελεσματική παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της ΕΕ, με στόχο τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των αποσπασμένων εργαζομένων, και θα στηρίξει τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ ενθαρρύνονται να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, η οποία θα αποτελέσει ένα βήμα προς τη μείωση και την εναρμόνιση των διοικητικών απαιτήσεων για την απόσπαση. Η εν λόγω πρωτοβουλία απλούστευσης συνοδεύεται από προσπάθειες για την ενίσχυση της επιβολής της νομοθεσίας.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας στηρίζει τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους στην εφαρμογή των κανόνων απόσπασης συντονίζοντας και υποστηρίζοντας εναρμονισμένες και κοινές επιθεωρήσεις, παρέχοντας πληροφορίες και στήριξη της απασχόλησης για τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις, βοηθώντας στην αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, μεσολαβώντας σε διασυνοριακές διαφορές και διευκολύνοντας την εξεύρεση λύσεων. Η υπό εξέλιξη αξιολόγηση της ΕΑΕ καταδεικνύει ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά τις επιδόσεις του οργανισμού, αλλά επισημαίνει ορισμένους περιορισμούς στην εντολή που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις δυνατότητες της ΕΑΕ. Η ΕΑΕ μπορεί να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων ως προς την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητά της, με στοχευμένες τροποποιήσεις, όπως η ενίσχυση των ικανοτήτων διαχείρισης δεδομένων και η βελτίωση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της παροχής πληροφοριών και του ρόλου της ΕΑΕ έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι κάτοικοι της ΕΕ.

Επιπλέον, η ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (SMET) έχει προσδιορίσει έξυπνες πολιτικές απόσπασης μέσω των οποίων ορισμένα κράτη μέλη εστιάζουν τις δηλώσεις και άλλες διοικητικές απαιτήσεις στους τομείς κινδύνου και εξαιρούν τις πολύ μικρής διάρκειας αποσπάσεις από τις εν λόγω απαιτήσεις⁴⁴.

Οι εργαζόμενοι που αποσπώνται προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος έχουν κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης στη χώρα απασχόλησής τους. Οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι πρέπει

⁴² [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities](#) (Συνοπτική έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες διαβούλευσης ως προς τη στρατηγική για την ενιαία αγορά).

⁴³ SWD(2024) 258 final.

⁴⁴ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. [SMET report 2023-2024](#) (Έκθεση της SMET 2023-2024).

να αποδεικνύουν την καταβολή εισφορών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας προέλευσής τους (φορητό έγγραφο A1). Οι διαδικασίες για την απόδειξη και την επαλήθευση των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης μπορεί να είναι χρονοβόρες και διοικητικά επαχθείς, καθώς βασίζονται στη φυσική παρουσία και σε έντυπα έγγραφα. Η αναθεώρηση των κανονισμών για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης που είναι επί του παρόντος υπό διαπραγματεύση από τους συννομοθέτες αναμένεται να οδηγήσει σε απλούστευση των διαδικασιών και οι συννομοθέτες ενθαρρύνονται να ολοκληρώσουν τις μακροχρόνιες διαπραγματεύσεις. Οι ανταλλαγές μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης έχουν ήδη διευκολυνθεί μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση (EESSI). Με βάση την πρόσφατη ψηφιοποίηση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για φορητό έγγραφο A1 στο πλαίσιο της ενιαίας ψηφιακής θύρας, το ευρωπαϊκό διαβατήριο κοινωνικής ασφάλισης (ESSPASS) θα μπορούσε να επιφέρει περαιτέρω απλούστευση παρέχοντας την ψηφιακή επαλήθευση των βεβαιώσεων κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου του φορητού εγγράφου A1, και μειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο σφάλματος και απάτης.

Μια μεσαίου μεγέθους τεχνική εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται σε τεχνολογίες αυτοματισμού, εγκαθιστά, συντηρεί και επισκευάζει τα μηχανήματά της σε ολόκληρη την ΕΕ, κάτι που την υποχρεώνει να υποβάλλει 3 500 δηλώσεις απόσπασης ετησίως. Οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι της είναι υψηλής ειδίκευσης και καλά αμειβόμενοι μηχανικοί και τεχνικοί, η απόσπαση των οποίων διαρκεί λίγες μόνο ημέρες κάθε φορά. Οι επαχθείς διαδικασίες, ιδίως υπό το πρίσμα της μεγάλης ποικιλίας εθνικών απαιτήσεων και διαδικασιών υποβολής δηλώσεων, εμποδίζουν την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών και προκαλούν σημαντικό διοικητικό φόρτο.

Δράσεις:

- Συνέχιση της στήριξης των συννομοθετών για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με:
 - την αναθεώρηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης·
 - την πρόταση για δημόσια διεπαφή για τη δήλωση της απόσπασης εργαζομένων [COM(2024) 531 final].
- Δρομολόγηση δέσμης μέτρων για τη δίκαιη κινητικότητα των εργαζομένων (2026), η οποία θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:
 - σε συνέχεια των υπό εξέλιξη πιλοτικών δραστηριοτήτων, πρόταση για ευρωπαϊκό διαβατήριο κοινωνικής ασφάλισης (ESSPASS)·
 - πρόταση για ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (EAE), συμπεριλαμβανομένης επανεξέτασης της εντολής της·
 - εξέταση μέτρων για τη διευκόλυνση της προσωρινής διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, με παράλληλη προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

10. Εδαφικοί περιορισμοί της προσφοράς

Οι εδαφικοί περιορισμοί της προσφοράς στους τομείς λιανικής και χονδρικής κατακερματίζουν την ενιαία αγορά, περιορίζουν τις επιλογές των καταναλωτών και συντελούν στη διαμόρφωση σημαντικά διαφορετικών τιμών σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως σε καταναλωτικά αγαθά καθημερινής χρήσης. Οι εδαφικοί περιορισμοί της προσφοράς

αποτελούν περιορισμούς που επιβάλλουν ορισμένοι μεγάλοι κατασκευαστές και καθιστούν πολύ δύσκολο ή αδύνατο για τους εμπόρους λιανικής πώλησης να αγοράζουν προϊόντα σε ένα κράτος μέλος και να τα μεταπωλούν σε άλλο. Αυτό βλάπτει τις διασυνοριακές επιχειρηματικές δραστηριότητες και αντιβαίνει στη δέσμευση της ενιαίας αγοράς να προσφέρει επιλογές και ανταγωνισμό ως προς τις τιμές στον καταναλωτή⁴⁵. Παρότι η νομοθεσία περί ανταγωνισμού συνιστά αποτελεσματικό εργαλείο για την επιβολή κυρώσεων κατά των εν λόγω πρακτικών όταν είναι αποτέλεσμα συμφωνιών ή μονομερών πρακτικών επιχειρήσεων που κατέχουν δεσπόζουσα θέση⁴⁶, πολλές από αυτές τις πρακτικές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, ιδίως όταν προκύπτουν από μονομερείς πρακτικές μεγάλων κατασκευαστών οι οποίοι δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Η Επιτροπή θα σταθμίσει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι εν λόγω περιορισμοί της προσφοράς από σημαντικούς παράγοντες της αγοράς όταν οδηγούν σε αδικαιολόγητες διαφορές τιμών που δεν αιτιολογούνται με βάση αντικειμενικούς παράγοντες, όπως οι διαφορές κανονιστικού χαρακτήρα ή κόστους μεταξύ των κρατών μελών. Άλλες δράσεις, όπως εκείνες στον τομέα της επισήμανσης που περιλαμβάνονται στην παρούσα στρατηγική, θα συμβάλουν επίσης στην αντιμετώπιση των εδαφικών περιορισμών της προσφοράς, καθώς οι κατακερματισμένοι εθνικοί κανόνες ενδεχομένως διευκολύνουν αυτές τις πρακτικές.

Ένας μεγάλος παραγωγός επώνυμων τροφίμων πωλεί το ίδιο προϊόν σε διάφορες χώρες, ωστόσο σε ορισμένες χώρες το προϊόν είναι πολύ φθηνότερο απ' ό,τι σε άλλες και η διαφορά αυτή δεν μπορεί να αιτιολογηθεί με βάση τη φορολογία ή το κόστος εργασίας. Μια αλυσίδα σουπερμάρκετ η οποία δραστηριοποιείται επίσης σε αυτές τις χώρες επιθυμεί να αγοράσει το προϊόν στη χώρα όπου είναι φθηνότερο και να το πωλήσει σε χαμηλότερη τιμή και σε άλλες χώρες. Στη συνέχεια, ο κατασκευαστής σταματά να προμηθεύει το προϊόν στο σουπερμάρκετ της χώρας όπου η τιμή είναι χαμηλότερη, ώστε να μην μπορεί να πωλεί το προϊόν φθηνά σε άλλες χώρες, προκειμένου να διατηρηθεί η τεχνητή διαφορά τιμών μεταξύ των χωρών.

Δράση:

- Ανάπτυξη εργαλείων με σκοπό την αντιμετώπιση των αδικαιολόγητων εδαφικών περιορισμών της προσφοράς για την κάλυψη καταστάσεων πέραν εκείνων που καλύπτονται από τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, όπως οι μονομερείς πρακτικές μεγάλων κατασκευαστών (πρόταση — 4ο τρίμηνο του 2026)

Κεφάλαιο 2. Τόνωση των ευρωπαϊκών αγορών υπηρεσιών

Η οικονομία της ΕΕ είναι μια οικονομία υπηρεσιών, αλλά η ενιαία αγορά υπηρεσιών εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται έντονα από ανεπαρκή ανάπτυξη. Οι υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 75 % του ΑΕΠ της ΕΕ και οι περισσότερες θέσεις εργασίας στην

⁴⁵ Με ένα περιθώριο αβεβαιότητας, σε ανεξάρτητη μελέτη που διενεργήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2020 διατυπώθηκε η εκτίμηση ότι, εάν καταργούνταν οι εδαφικοί περιορισμοί της προσφοράς, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να εξοικονομήσουν έως 14,1 δισ. EUR ετησίως από τις αγορές τους σε ορισμένα προϊόντα. Η μετακύλιση αυτού του πιθανού κέρδους στους καταναλωτές θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, από το επίπεδο του ανταγωνισμού στις αγορές λιανικής.

⁴⁶ Στις 23 Μαΐου 2024 η Επιτροπή επέβαλε στη Mondelez πρόστιμο ύψους 337,5 εκατ. EUR για παρεμπόδιση του διασυνοριακού εμπορίου σοκολάτας, μπισκότων και προϊόντων καφέ. Προηγουμένως, το 2019 η Επιτροπή είχε επιβάλει στην AB InBev πρόστιμο ύψους 200 εκατ. EUR για περιορισμό των διασυνοριακών πωλήσεων μπίρας.

ΕΕ δημιουργούνται στον τομέα των υπηρεσιών⁴⁷. Το 40 % της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων της ΕΕ αποτελείται από περιεχόμενο υπηρεσιών. Ωστόσο, στο 7,6 % του ΑΕΠ της ΕΕ, το εμπόριο υπηρεσιών εντός της ΕΕ δεν είναι υψηλότερο από το εμπόριο υπηρεσιών με τρίτες χώρες, κάτι που επιβεβαιώνει ότι η ενιαία αγορά υπηρεσιών λειτουργεί πολύ κάτω από το επίπεδο των δυνατοτήτων της⁴⁸. Παρά την πρόοδο, περίπου το 60 % των φραγμών στον τομέα των υπηρεσιών είναι του ίδιου τύπου με εκείνους που υπήρχαν προ εικοσαετίας⁴⁹. Συνεπώς, απαιτείται νέα προσέγγιση.

Η ευρεία ποικιλομορφία των υπηρεσιών σε ολόκληρη την οικονομία συνεπάγεται την περιορισμένη αποτελεσματικότητα μιας ενιαίας οριζόντιας προσέγγισης πολιτικής, ενώ η επιχειρηματική προοπτική για ολοκληρωμένες αγορές υπηρεσιών είναι ιδιαίτερα ισχυρή σε ορισμένους τομείς υπηρεσιών. Οι επιχειρηματικές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν το 7 % του ΑΕΠ της ΕΕ και παρουσιάζουν σαφείς ομοιότητες μεταξύ των κρατών μελών, αλλά εξακολουθούν να ρυθμίζονται με πολύ διαφορετικό τρόπο από αυτά. Οι υπηρεσίες λιανικής αντιπροσωπεύουν το 12 % του ΑΕΠ της ΕΕ, ενώ οι αγορές παραμένουν εθνικές και χαρακτηρίζονται από χαμηλή παραγωγικότητα. Οι κατασκευές αντιπροσωπεύουν το 11 % του ΑΕΠ της ΕΕ, αλλά μόνο το 1 % των κατασκευαστικών υπηρεσιών αποτελούν αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών, καθώς οι κατασκευαστικές αγορές εξακολουθούν να λειτουργούν σε εθνική βάση. Οι αποτελεσματικές ταχυδρομικές υπηρεσίες βρίσκονται στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς, καθιστώντας δυνατή τη διασυνοριακή οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο, άλλες υπηρεσίες είναι συχνά τοπικού χαρακτήρα και υπάρχουν λιγότερες πιθανότητες να αποτελέσουν αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών.

Μια νέα τομεακή προσέγγιση πολιτικής μπορεί να προσδώσει νέα δυναμική στην ενιαία αγορά υπηρεσιών. Η υφιστάμενη οριζόντια προσέγγιση πολιτικής θα συμπληρωθεί με ειδικές πρωτοβουλίες ανά τομέα υπηρεσιών οι οποίες θα επικεντρωθούν στους τομείς υπηρεσιών που είναι οι πλέον σημαντικοί για τη διττή μετάβαση —και μπορούν να αποφέρουν τη μεγαλύτερη οικονομική προστιθέμενη αξία— και θα αντικαταστήσουν τους αποκλίνοντες εθνικούς κανόνες που δημιουργούν νομικό κατακερματισμό.

Η εξασφάλιση απρόσκοπτης και αποτελεσματικής διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών σχετικών με τη βιομηχανία, όπως οι υπηρεσίες εγκατάστασης, συντήρησης και επισκευής, είναι ζωτικής σημασίας για τον μεταποιητικό τομέα της Ευρώπης. Καθώς οι μεταποιητικές βιομηχανίες στρέφονται όλο και περισσότερο προς την υπηρεσιοποίηση —ενοποιώντας λύσεις προϊόντων και υπηρεσιών—, τα ενδιαφερόμενα μέρη εκφράζουν ανησυχίες ότι κανονιστικοί φραγμοί, όπως οι επαχθείς απαιτήσεις για την απόσπαση εργαζομένων, οι εκ των προτέρων έλεγχοι, οι εκ των προτέρων δηλώσεις υπηρεσιών και τα διαφορετικά πρότυπα ασφάλειας της εργασίας παρεμποδίζουν την ομαλή διασυνοριακή

⁴⁷ [National accounts and GDP - Statistics Explained](#) (Εθνικοί λογαριασμοί και ΑΕΠ — Statistics Explained). Πηγή: Eurostat.

⁴⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2025 [COM (2025) 26 final].

⁴⁹ European Commission Single Market Economic Paper: 30 years of Single Market – Taking stock and looking ahead (Οικονομικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενιαία αγορά: 30 χρόνια ενιαίας αγοράς — Απολογισμός και μελλοντικές προοπτικές), Δεκέμβριος 2022.

παροχή υπηρεσιών όπως η εγκατάσταση, η συντήρηση και η επισκευή, με αρνητικές επιπτώσεις στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα.

Οι επιχειρηματικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται μεταξύ των αυστηρότερα κατοχυρωμένων νομοθετικά υπηρεσιών σε ορισμένα αλλά όχι σε όλα τα κράτη μέλη. Μεταξύ των 5 700 νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών περιλαμβάνονται πολλές επιχειρηματικές υπηρεσίες, όπως οι υπηρεσίες παροχής νομικών, λογιστικών και φοροτεχνικών συμβουλών, που έχουν επιπτώσεις στο σύνολο της οικονομίας. Η μείωση κατά 10 % των φραγμών στον τομέα των υπηρεσιών θα αυξήσει την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ΕΕ στις επιχειρηματικές υπηρεσίες κατά 0,8 %⁵⁰.

Οι περιοριστικές και ανομοιογενείς κανονιστικές ρυθμίσεις για τις κατασκευαστικές υπηρεσίες εμποδίζουν την προσφορά οικονομικά προσιτών και ενεργειακά αποδοτικών κατοικιών και την ανάπτυξη υποδομών. Τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τους περιορισμούς στην επαγγελματική κινητικότητα λόγω του μεγάλου αριθμού νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών στον τομέα και της πολύπλοκης αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματιών προσόντων· της ανεπαρκούς αμοιβαίας αναγνώρισης των εθνικών πιστοποιητικών· και των πιστοποιητικών ικανότητας σε τομείς όπως η υγεία και η ασφάλεια, η ενεργειακή απόδοση και το περιβάλλον. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα ασφάλισης αστικής ευθύνης στις διασυνοριακές καταστάσεις περιπλέκει περαιτέρω την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών και αποτελεί ζήτημα που χρειάζεται λύσεις βασισμένες στην αγορά. Η μείωση κατά 10 % των φραγμών στις κατασκευαστικές υπηρεσίες θα αυξήσει την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ΕΕ κατά 0,5 %⁵¹. Επιπλέον, τα έργα χωροταξικού σχεδιασμού, κατασκευής και ανακαίνισης συχνά υπόκεινται σε πολύπλοκες, αργές και κατακερματισμένες διαδικασίες αδειοδότησης, οι οποίες διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Αυτό αποτελεί τροχοπέδη για το δυναμικό μιας λειτουργικής ενιαίας αγοράς που θα μπορούσε να παρέχει οικονομικά προσιτή στέγαση γρήγορα και σε ευρεία κλίμακα.

Η ανταγωνιστικότητα του λιανικού εμπορίου παρεμποδίζεται από πολυάριθμους περιορισμούς σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία των καταστημάτων. Πολλοί από τους περιορισμούς αυτούς μπορεί να δικαιολογούνται από θεμιτούς στόχους δημόσιας πολιτικής, όπως ο πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός και η διατήρηση της βιωσιμότητας των αστικών κέντρων. Ωστόσο, πρέπει να είναι αναλογικοί, καθώς ορισμένοι μπορούν να δημιουργήσουν φραγμούς εισόδου στην αγορά και να επηρεάσουν αρνητικά τον ανταγωνισμό, την παραγωγικότητα και την καινοτομία. Η μείωση κατά 10 % των φραγμών στις υπηρεσίες λιανικής θα αυξήσει την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ΕΕ κατά 0,6 %⁵².

Η ζήτηση ταχυδρομικών υπηρεσιών στην ΕΕ μειώνεται εδώ και χρόνια, ενώ η αγορά παράδοσης δεμάτων εξακολουθεί να αναπτύσσεται χάρη στο ισχυρό ηλεκτρονικό εμπόριο. Η μείωση του όγκου των ταχυδρομικών υπηρεσιών οδήγησε σε σημαντική αύξηση του κόστους αποστολής επιστολών και σε αμφισβητούμενη συχνότητα παράδοσης. Καθώς η ψηφιοποίηση της κοινωνίας και η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου προβλέπεται να συνεχιστούν, απαιτείται προσοχή όσον αφορά τις υπηρεσίες ταχυδρομείου και παράδοσης

⁵⁰ Ινστιτούτο IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU (Οικοδόμηση μιας ισχυρότερης ενιαίας αγοράς: Δυνατότητες για μεγαλύτερη ενοποίηση του τομέα των υπηρεσιών στην ΕΕ). Έκθεση πολιτικής της EconPol αριθ. 52/2024.

⁵¹ Ο.π.

⁵² Ο.π.

δεμάτων για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά, την αύξηση της διαφάνειας των τιμών και την υποστήριξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Η μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες θα επικεντρωθεί στην παράδοση ως υπηρεσία και θα διασφαλίσει ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να παραλαμβάνουν αγαθά σε ολόκληρη την ΕΕ σε προσιτές τιμές, προωθώντας παράλληλα τον θεμιτό ανταγωνισμό στις αγορές παράδοσης και αυξάνοντας την προστασία των καταναλωτών.

Πάνω από τριάντα χρόνια μετά την ίδρυσή της, η ενιαία αγορά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί όσον αφορά τις τηλεπικοινωνιακές, τις σχετικές με την ενέργεια, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες μεταφορών· χρειάζεται τολμηρή και επείγουσα δράση για την επίτευξη του στόχου αυτού. Οι τομεακές πολιτικές για τις υπηρεσίες έχουν ήδη αναπτυχθεί, διαδικασία η οποία, ωστόσο, συνεχίζεται.

Η πρόσφατη στρατηγική της Επιτροπής για μια Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων αποσκοπεί στη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο το χρηματοπιστωτικό σύστημα της ΕΕ διοχετεύει τις αποταμιεύσεις σε παραγωγικές επενδύσεις, προσφέροντας καλύτερες οικονομικές ευκαιρίες για τους αποταμιευτές της ΕΕ και καλύτερη πρόσβαση σε κεφάλαια για τις επιχειρήσεις της ΕΕ⁵³. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δημιούργησε έναν νέο δίαυλο για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με νέα ή υφιστάμενα εμπόδια στην ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών και στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων⁵⁴, και δρομολόγησε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με τους φραγμούς στην ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών⁵⁵. Ωστόσο, οι αποκλίσεις στις εθνικές νομοθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των νόμων περί κινητών αξιών, εταιρειών, φορολογίας και αφερεγγυότητας, καθώς και όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών, δημιουργούν διοικητικό φόρτο και φραγμούς στις διασυννοριακές επενδύσεις. Η επίτευξη μιας αποδοτικής ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών συνεπάγεται επίσης προσπάθειες από τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση αυτών των φραγμών.

Οι υπηρεσίες που σχετίζονται με την ενέργεια υποστηρίζουν την αποδοτική παραγωγή, διανομή και χρήση ενέργειας στην ΕΕ, καθώς και την καθαρή μετάβαση. Στηρίζουν μια σύγχρονη υποδομή δικτύων, αποθήκευσης, ψηφιακών μετατροπών και μετρητών, απαραίτητων για μια πραγματική Ενεργειακή Ένωση, και εξαρτώνται από αυτήν. Όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια⁵⁶, η επικείμενη δέσμη μέτρων για το ευρωπαϊκό δίκτυο θα στηρίξει την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων και των γραμμών διασύνδεσης, γεγονός που με τη σειρά του θα απαιτήσει και θα καταστήσει δυνατή την επέκταση της αγοράς υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενέργεια. Η επίτευξη των στόχων μας διασύνδεσης είναι απαραίτητη για τη συνένωση των αγορών ενέργειας και τη δημιουργία μιας ανθεκτικής και ανταγωνιστικής Ενεργειακής Ένωσης. Οι υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης είναι καίριας σημασίας όσον αφορά την επίτευξη των στόχων για το κλίμα και τη μείωση του κόστους για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις,

⁵³ COM(2025) 124 final.

⁵⁴ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τον [δίαυλο](#) που εξαγγέλθηκε στην ανακοίνωση σχετικά με την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων [COM(2025) 124 final].

⁵⁵ [Targeted consultation on integration of EU capital markets 2025 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#) (Στοχευμένη διαβούλευση για την ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών της ΕΕ).

⁵⁶ COM(2025) 79 final.

και η Επιτροπή θα στηρίζει τις εταιρείες που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες στην επέκταση των δραστηριοτήτων τους, μεταξύ άλλων μέσω καθεστώτων εγγυήσεων της ΕΕ σε συνεργασία με την ΕΤΕπ. Επιπλέον, με την επικείμενη δέσμη ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες θα στηριχθεί η ανάπτυξη υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενέργεια, όπως η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Επιπλέον, με μια λευκή βίβλο θα διερευνηθούν τρόποι προκειμένου η ενοποίηση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας να καταστεί βαθύτερη και το πλαίσιο διακυβέρνησης να γίνει ισχυρότερο και πιο κατάλληλο για τη λήψη αποφάσεων διασυνοριακού ενδιαφέροντος, κάτι το οποίο θα στηρίζει επίσης περαιτέρω την αγορά υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενέργεια.

Ο **τομέας τηλεπικοινωνιών** της ΕΕ εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένος σύμφωνα με τα εθνικά σύνορα και οι φορείς εκμετάλλευσης και οι καταναλωτές της ΕΕ δεν μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες της ενιαίας αγοράς. Σήμερα, υπάρχουν περισσότεροι από 100 φορείς εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών στην αγορά ολόκληρης της Ευρώπης. Επιπλέον, μια κοινή πορεία προς το 6G χρειάζεται πρόσθετο φάσμα και μεγαλύτερη εναρμόνιση όσον αφορά τον σχεδιασμό και τα πλαίσια. Με τις ταχείες εξελίξεις στην τεχνολογία και την αγορά ανοίγονται νέες δυνατότητες παροχής διασυνοριακών υπηρεσιών και ενδέχεται να απαιτηθεί πιο εναρμονισμένο πλαίσιο, για παράδειγμα όσον αφορά τις δορυφορικές υπηρεσίες, ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα οφέλη. Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις και να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη διαθέτει ψηφιακά δίκτυα που ανταποκρίνονται στις μελλοντικές ανάγκες, καθώς και ασφαλείς και ανθεκτικές υποδομές, το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο πρέπει να επικαιροποιηθεί. Για τη μετάβαση σε υποδομές υπολογιστικού νέφους και τεχνητή νοημοσύνη απαιτείται βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή, ταχεία και αξιόπιστη συνδεσιμότητα.

Όπως περιγράφεται στο **σχέδιο δράσης για μια ήπειρο TN**, η πράξη για το υπολογιστικό νέφος και την ανάπτυξη της TN θα εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας κοινής αγοράς ικανοτήτων και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, με σκοπό να διασφαλιστεί η ανάδειξη μιας πραγματικής ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς για τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και να ενισχυθεί η είσοδος πιο διαφοροποιημένου συνόλου παρόχων υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στην αγορά.

Η ολοκλήρωση μιας πραγματικά **ενιαίας αγοράς μεταφορών της ΕΕ** απαιτεί την εξάλειψη των περιττών εναπομενόντων τεχνικών εμποδίων που επηρεάζουν τους διάφορους τρόπους μεταφοράς. Για παράδειγμα, για να υλοποιηθεί το σχέδιο της ΕΕ για τους σιδηροδρόμους μεγάλης ταχύτητας θα απαιτηθεί πρόοδος όσον αφορά την ενοποίηση του συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας της ΕΕ, με σκοπό την αύξηση της χωρητικότητας και τη διασφάλιση απρόσκοπτης διαλειτουργικότητας. Η ενίσχυση και η ευρεία ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών εργαλείων αναμένεται να μειώσει τον διοικητικό φόρτο που συνδέεται με τη διασφάλιση της κανονιστικής συμμόρφωσης. Η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και δεδομένων στον τομέα των μεταφορών θα επιτρέψει την κατάργηση των έντυπων εγγράφων. Με τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν επίσης να απλουστευθούν τα ταξίδια και ο τουρισμός στην Ευρώπη, καθώς αυτά παρέχουν στους επιβάτες τη δυνατότητα να αγοράζουν εισιτήρια χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά μέσα. Η άρση των υφιστάμενων φραγμών ώστε να επιτραπεί η διασυνοριακή αδειοδότηση υπηρεσιών που παρέχονται μέσω συνδεδεμένων και αυτοματοποιημένων οχημάτων και η διασφάλιση πλήρως αξιόπιστης συνδεσιμότητας μεταξύ οχημάτων και υποδομών με την εναρμόνιση των τεχνικών

προδιαγραφών για συνεργατικά ευφυή συστήματα μεταφορών (C-ITS) θα ενισχύσουν την ενιαία αγορά υπηρεσιών κινητικότητας. Ένας ακόμα τρόπος για την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς υπηρεσιών και τουρισμού και, παράλληλα, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας του συστήματος μεταφορών είναι να καταστεί πιο εφικτή και οικονομικά προσιτή για τους πολίτες η διασυνοριακή ενοικίαση αυτοκινήτων. Η Επιτροπή θα προβλέψει επίσης δράσεις για την εφαρμογή των κανόνων και των αρχών της ενιαίας αγοράς της ΕΕ στον τομέα των ταξί και των ιδιωτικών μισθωμένων οχημάτων.

Δράσεις:

- Πρόταση πράξης σχετικά με τις κατασκευαστικές υπηρεσίες, με σκοπό τη μείωση των φραγμών για τη διασυνοριακή πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών κατασκευής και εγκατάστασης (4ο τρίμηνο του 2026)
- Συνεργασία με τα κράτη μέλη για την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης και σχεδιασμού, με σκοπό την αύξηση της προσφοράς κατοικιών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης και της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τις κατασκευές κατοικιών (1ο τρίμηνο του 2026)
- Δρομολόγηση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών σχετικών με τη βιομηχανία, όπως οι υπηρεσίες εγκατάστασης, συντήρησης και επισκευής (4ο τρίμηνο του 2025)
- Έκδοση κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων προς τα κράτη μέλη σχετικά με την απαλλαγή των νομοθετικά κατοχυρωμένων επιχειρηματικών υπηρεσιών από περιττές κανονιστικές ρυθμίσεις που εμποδίζουν τις επενδύσεις και το εμπόριο (1ο τρίμηνο του 2026)
- Εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την αναλογικότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων για το λιανικό εμπόριο (4ο τρίμηνο του 2026)
- Πρόταση νέας πράξης της ΕΕ για την παράδοση δεμάτων, η οποία θα αντικαταστήσει την οδηγία για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες και τον κανονισμό για τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων (νομοθετική πρόταση — 4ο τρίμηνο του 2026)
- Πρόταση πράξης για τα ψηφιακά δίκτυα με σκοπό την απλούστευση του νομικού πλαισίου και την προώθηση της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών (4ο τρίμηνο του 2025)
- Δρομολόγηση πρωτοβουλίας σχετικά με την ενιαία ψηφιακή κράτηση και έκδοση εισιτηρίων για τις σιδηροδρομικές μεταφορές (4ο τρίμηνο του 2025)
- Δρομολόγηση πρωτοβουλίας για την κινητικότητα επιβατών και εμπορευμάτων χωρίς τη χρήση έντυπων εγγράφων (4ο τρίμηνο του 2026)
- Δρομολόγηση πρωτοβουλίας για τη διασυνοριακή ενοικίαση αυτοκινήτων (3ο τρίμηνο του 2025)
- Διασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής και επιβολής του υφιστάμενου οριζόντιου νομικού πλαισίου (οδηγία της ΕΕ για τις υπηρεσίες⁵⁷) (υπό εξέλιξη)

⁵⁷ Οδηγία 2006/123/ΕΚ.

Κεφάλαιο 3. ΜΜΕ στην ενιαία αγορά

Όπως και οι πολίτες της ΕΕ, οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ θα πρέπει μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις να υποβάλλονται σε «έλεγχο διαβατηρίων» στην ενιαία αγορά. Για να επωφεληθούν από τα ειδικά μέτρα για τις ΜΜΕ σε όλα τα κράτη μέλη, οι ΜΜΕ δεν θα πρέπει κανονικά να καλούνται να «αναγνωριστούν» ή να αποδείξουν την ιδιότητά τους. Η Επιτροπή δημοσιεύει παράλληλα με την παρούσα στρατηγική ένα απλό και μη γραφειοκρατικό διαδικτυακό εργαλείο, διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, με το οποίο δημιουργείται ταυτότητα ΜΜΕ, βάσει αυτοαξιολόγησης⁵⁸. Στο πνεύμα της διοικητικής απλούστευσης, όπου κρίνεται αναγκαία η αναγνώριση των ΜΜΕ, οι κανόνες θα πρέπει να παραπέμπουν σε αυτό το εργαλείο. Πέραν αυτού, θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά αν θα πρέπει να ζητείται από τις ΜΜΕ πρόσθετη απόδειξη της ιδιότητάς τους σε δικαιολογημένες περιπτώσεις (για παράδειγμα, κατά την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης ειδικά για ΜΜΕ).

Πρέπει να καταστεί ευκολότερο για τις ΜΜΕ να «περιηγούνται» στην ενιαία αγορά, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές. Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει το δίκτυο απεσταλμένων για τις ΜΜΕ ώστε να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την περαιτέρω προώθηση μέτρων στήριξης και διευκόλυνσης της δραστηριότητας των ΜΜΕ στο διασυνοριακό εμπόριο. Οι ΜΜΕ επηρεάζονται ιδιαίτερα από τους φραγμούς και τα εμπόδια στην ενιαία αγορά⁵⁹, καθώς διαθέτουν λιγότερους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την αντιμετώπισή τους. Ενώ το 3,6 % των ΜΜΕ εξάγει ήδη αγαθά σε άλλες χώρες της ΕΕ⁶⁰, πολλές ακόμα θα μπορούσαν να το πράξουν⁶¹. Ενώ το 73 % των ΜΜΕ με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό σκοπεύουν να επεκταθούν στην εγχώρια αγορά τους, μόνο το 24 % σχεδιάζει να το πράξει στην ενιαία αγορά⁶². Ο συνεχής διάλογος με τα κράτη μέλη και τις μικρές επιχειρήσεις είναι απαραίτητος για τη χάραξη πολιτικών που στηρίζουν τις ΜΜΕ και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου μείωσης του διοικητικού φόρτου κατά 35 % για τις ΜΜΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα αξιοποιήσει καλύτερα τις δυνατότητες του δικτύου απεσταλμένων για τις ΜΜΕ, λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους στόχους. Το Enterprise Europe Network, με περισσότερους από 3 500 συμβούλους, θα αναπτύξει περαιτέρω τις στοχευμένες υπηρεσίες παροχής συμβουλών και αντιστοίχισης προς τις ΜΜΕ, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην αποτελεσματικότερη προειδοποίηση των ΜΜΕ σχετικά με τον αντίκτυπο της νέας νομοθεσίας και στην παροχή βοήθειας για την επιτυχή υιοθέτησή της.

Για την κατάρτιση νομοθεσίας με την οποία θα μπορούν να συμμορφώνονται οι ΜΜΕ απαιτείται πραγματική δέσμευση στην αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις». Οι κανονιστικές διατάξεις πολύ συχνά μετατρέπονται σε διοικητικό φόρτο και υψηλότερο κόστος για τις ΜΜΕ. Προκειμένου να εξετάζονται καλύτερα τα συμφέροντα των ΜΜΕ και τα

⁵⁸ [Εργαλείο αυτοαξιολόγησης ΜΜΕ](#).

⁵⁹ Στον πίνακα αποτελεσμάτων της πρωτοβουλίας «Small Business Act» για την Ευρώπη, βάσει της αρχής της ενιαίας αγοράς, αξιολογούνται οι επιδόσεις κάθε κράτους μέλους στον τομέα αυτόν.

⁶⁰ Eurostat (2022), [Enterprise statistics by size class and NACE Rev. 2 activity \(Στατιστικές επιχειρήσεων καταναμημένων ανά τάξη μεγέθους και δραστηριότητα NACE αναθ. 2\)](#), [Trade by NACE Rev. 2 activity and enterprise size class \(Εμπόριο ανά δραστηριότητα NACE αναθ. 2 και τάξη μεγέθους των επιχειρήσεων\)](#).

⁶¹ [SME Performance Review Annual Report 2024/2025](#) (Ετήσια έκθεση επισκόπησης των επιδόσεων των ΜΜΕ 2024/2025).

⁶² Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 559 «Startups, scaleups and entrepreneurship» (Νεοφυείς επιχειρήσεις, επεκτεινόμενες επιχειρήσεις και επιχειρηματικότητα) (υπό έκδοση).

μέτρα μετριασμού, αναπτύχθηκε νέος υποχρεωτικός έλεγχος σχετικά με τις ΜΜΕ, ο οποίος θα εφαρμόζεται πλέον στις εκτιμήσεις των επιπτώσεων της Επιτροπής για όλες τις πρωτοβουλίες που επισημάνθηκαν ως συναφείς με τις ΜΜΕ⁶³. Επιπλέον, οι φιλικές προς τις ΜΜΕ διατάξεις θα πρέπει να λαμβάνονται συστηματικά υπόψη και να συμπεριλαμβάνονται στην κατάρτιση και τη διαπραγμάτευση της νομοθεσίας από όλους τους φορείς θέσπισης κανόνων. Οι φιλικές προς τις ΜΜΕ διατάξεις αποτελούν παραδείγματα ορθής πρακτικής νομικών ρητρών οι οποίες καλύπτουν πτυχές της νομοθεσίας που επηρεάζουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, είναι κοινές σε πολλές νομοθετικές πράξεις και έχουν ως στόχο να διευκολύνουν την πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας από τις ΜΜΕ. Η συστηματική συμπερίληψή τους στη νομοθεσία θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση των αναγκών των ΜΜΕ και στην παροχή πιο σταθερού και προβλέψιμου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ.

Η ευρωπαϊκή αγορά πρέπει να είναι μια αγορά στην οποία ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται η επέκταση. Οι ΜΜΕ που αναπτύσσονται πέραν της ιδιότητας και της κλίμακάς τους και μετατρέπονται στις αποκαλούμενες μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (MEMK, εταιρείες με 250 έως 749 εργαζομένους) συνήθως επιδεικνύουν ταχεία επέκταση, αυξημένη ικανότητα καινοτομίας και μεγάλες δυνατότητες προσαρμογής στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ωστόσο, αυτές οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα εμπόδια, ιδίως όσον αφορά τον διοικητικό φόρτο⁶⁴. Ως εκ τούτου, παράλληλα με την παρούσα στρατηγική, η Επιτροπή παρουσιάζει έναν επίσημο ορισμό για τις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης⁶⁵. Για να διευκολυνθεί η επέκταση των επιχειρήσεων στην κατηγορία των MEMK και πέραν αυτής, ο ορισμός επιτρέπει ειδικά στις επιχειρήσεις που υποστηρίζονται από εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών και ιδιωτικών συμμετοχών να επωφελούνται από την ιδιότητα της MEMK. Προτείνεται να εξετάζεται αυτή η ταξινόμηση και για τις ΜΜΕ, κατά περίπτωση, όταν χρησιμοποιείται ο ορισμός των ΜΜΕ για την ανάπτυξη στοχευμένης χρηματοδότησης, μέτρων μετριασμού ή οφελών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη αυτές τις παραμέτρους κατά τη διερεύνηση της δυνατότητας επικαιροποίησης του ορισμού των ΜΜΕ⁶⁶. Η δέσμη μέτρων για τις MEMK περιλαμβάνει επίσης δύο προτάσεις Omnibus με μια πρώτη δέσμη οκτώ οδηγιών και κανονισμών για την επέκταση των μέτρων μετριασμού που προορίζονται επί του παρόντος για τις ΜΜΕ και τις MEMK, καθώς και πρόσθετα μέτρα απλούστευσης.

Στόχος είναι να βοηθηθούν οι εταιρείες που αναπτύσσονται πέραν των ορίων που τίθενται με τον ορισμό των ΜΜΕ ώστε να άρουν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν κατά τη μετάβασή τους. Ως εκ τούτου, σε δεύτερο στάδιο, η Επιτροπή θα λάβει επίσης υπόψη τις ανάγκες των MEMK στις σχετικές αξιολογήσεις και αναθεωρήσεις, για παράδειγμα όσον αφορά την οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις και τον κανονισμό για την τυποποίηση. Σε τρίτο στάδιο, οι MEMK θα ληφθούν υπόψη στις επικείμενες προτάσεις της Επιτροπής, ιδίως στην προγραμματισμένη δέσμη μέτρων Omnibus για τον ψηφιακό τομέα, η οποία καλύπτει, μεταξύ

⁶³ Για να εξασφαλιστεί φιλική προς τις ΜΜΕ νομοθεσία, η Επιτροπή δημιούργησε το [φίλτρο για τις ΜΜΕ](#) [COM(2020) 103 final]. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, το [δίκτυο απεσταλμένων για τις ΜΜΕ](#) εξετάζει τις πρωτοβουλίες της ΕΕ που δημοσιεύονται στη διαδικτυακή πύλη [«Πείτε την άποψή σας»](#) και εντοπίζει εκείνες που ενδέχεται να επηρεάσουν τις ΜΜΕ.

⁶⁴ Δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ [COM(2023) 535 final].

⁶⁵ C(2025) 3500.

⁶⁶ 2003/361/ΕΚ: Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.

άλλων, τον κανονισμό για την ΤΝ, τον κανονισμό για τα δεδομένα, την πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων και την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης τις ανάγκες των ΜΕΜΚ στο πλαίσιο της επικείμενης νομοθεσίας που επηρεάζει τομείς στους οποίους οι ΜΕΜΚ εκπροσωπούνται σε μεγάλο βαθμό, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της άμυνας και του διαστήματος, καθώς και των ενεργοβόρων βιομηχανιών⁶⁷, για παράδειγμα στην επικείμενη πράξη για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας, στη δέσμη μέτρων Omnibus για την άμυνα και στην πράξη για το διάστημα. Τέλος, οι ΜΕΜΚ θα ληφθούν επίσης ιδιαίτερα υπόψη κατά την εφαρμογή των πράξεων που εκδόθηκαν πρόσφατα, για παράδειγμα του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα ή του κανονισμού για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

Η εντατικότερη χρήση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (στο εξής: ΔΔΙ) θα βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση και, ως εκ τούτου, θα ενισχύσει την επέκτασή τους στην ενιαία αγορά. Η προστασία της ΔΙ αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη για επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία και ένα ισχυρό μήνυμα της αγοράς για το δυναμικό καινοτομίας των ΜΜΕ. Η οριστικοποίηση της δέσμης μέτρων για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, παράλληλα με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών στο ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, θα συμβάλουν σημαντικά στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς για τη ΔΙ, η οποία έχει ήδη επιτευχθεί όσον αφορά τα εμπορικά σήματα, τα σχέδια και τις γεωγραφικές ενδείξεις. Η Επιτροπή θα εκδώσει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ενιαίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας, συμμετέχοντας παράλληλα σε στοχευμένες δραστηριότητες προβολής, με σκοπό να ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να προσχωρήσουν στο ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Στην επικείμενη ευρωπαϊκή πράξη για την καινοτομία και τη στρατηγική για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και την επέκτασή τους θα προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις για την αξιοποίηση της ΔΙ. Η Επιτροπή, από κοινού με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)⁶⁸, θα παρατείνουν το «Ταμείο για τις ΜΜΕ» έως το 2026 και ενδεχομένως το 2027 και θα διερευνήσουν επίσης την κάλυψη του κόστους για την αξιοποίηση, την αποτίμηση και την εμπορική εκμετάλλευση της ΔΙ, καθώς και των γεωγραφικών ενδείξεων για τα βιοτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα.

Τα αιτήματα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας συχνά έχουν επιπτώσεις στις ΜΜΕ. Μολονότι δεν υπόκεινται στη νομοθεσία για τη βιώσιμη χρηματοδότηση ή σε απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας —όπως η οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (στο εξής: CSRD) και η οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα (στο εξής: CSDDD)—, οι ΜΜΕ ισχυρίζονται ότι λαμβάνουν διαφορετικά αιτήματα υποβολής εκθέσεων από τους εταίρους τους για τις ίδιες πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα. Ο περιορισμός των πληροφοριών που μπορούν να ζητούν οι μεγαλύτερες εταιρείες από τις ΜΜΕ οι οποίες περιλαμβάνονται στην αξιακή αλυσίδα τους προκειμένου να υποβάλλουν εκθέσεις βιωσιμότητας θα μειώσει τον φόρτο για τις ΜΜΕ. Οι τροποποιήσεις της οδηγίας CSRD που προτείνει η Επιτροπή στο πλαίσιο της πρώτης δέσμης μέτρων Omnibus αποσκοπούν στην επίτευξη αυτού του στόχου μόλις τεθούν σε ισχύ. Ωστόσο, για να καλυφθεί η περίοδος έως ότου επιβεβαιωθούν οι εν λόγω τροποποιήσεις και να παρασχεθεί άμεση σαφήνεια στην αγορά, θα δημοσιευθεί έως το καλοκαίρι του 2025 σύσταση της Επιτροπής

⁶⁷ SWD(2025) 501 final.

⁶⁸ <https://www.euipo.europa.eu/el>.

σχετικά με το προαιρετικό πρότυπο για τις ΜΜΕ που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα για Θέματα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (EFRAG).

Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε ευκαιρίες βιώσιμης χρηματοδότησης. Η Επιτροπή θα επιδιώξει να στηρίξει τις ΜΜΕ με δύο τρόπους. Πρώτον, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει έως το καλοκαίρι του 2025 την κατ' εξουσιοδότηση πράξη περί δημοσιοποιήσεων ταξινομίας κατά τρόπον ώστε να μην περιορίζει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε βιώσιμη χρηματοδότηση και να αποφεύγει την επιβολή έμμεσων δυσανάλογων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας στις ΜΜΕ. Κατά την αναθεώρηση αυτή θα εξεταστεί ιδίως η διαφορά στο πεδίο εφαρμογής του αριθμητή και του παρονομαστή του δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR). Δεύτερον, με βάση τις συμβουλές της πλατφόρμας για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά⁶⁹ και την εγγύηση βιωσιμότητας του InvestEU που απευθύνεται στις ΜΜΕ, η Επιτροπή θα αναπτύξει μια εξορθολογισμένη εθελοντική προσέγγιση για να βοηθήσει τις ΜΜΕ να γνωστοποιούν οικειοθελώς στις τράπεζες και στους επενδυτές τις επιδόσεις τους όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα κατά την αναζήτηση βιώσιμης χρηματοδότησης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν θα απαιτηθούν μεταγενέστερες αναθεωρήσεις της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την περαιτέρω διευκόλυνση των χρηματοπιστωτικών φορέων, και ιδίως των τραπεζών, στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης των ΜΜΕ που ασκούν βιώσιμες δραστηριότητες.

Δράσεις:

- Παροχή εργαλείου για τη δημιουργία ταυτότητας ΜΜΕ βάσει υπεύθυνης δήλωσης, διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, για να διευκολυνθεί η απόδειξη της ιδιότητας της ΜΜΕ, κατά περίπτωση (παράλληλα με τη στρατηγική για την ενιαία αγορά)
- Ενίσχυση του δικτύου απεσταλμένων για τις ΜΜΕ, με σκοπό, μεταξύ άλλων, να ενθαρρύνει την εθελοντική λήψη μέτρων για την τόνωση της διασυννοριακής εμπορικής δραστηριότητας των ΜΜΕ και να συνεισφέρει στο θεματολόγιο για τη μείωση του διοικητικού φόρτου (3ο τρίμηνο του 2025)
- Δημοσίευση παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών σχετικά με φιλικές προς τις ΜΜΕ διατάξεις οι οποίες μπορούν να συμπεριλαμβάνονται συστηματικά στα σχέδια νομοθετικών πράξεων και στις διαπραγματεύσεις (3ο τρίμηνο του 2025)
- Θέσπιση ορισμού για τις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και δέσμης μέτρων omnibus για τις MEMK (παράλληλα με τη στρατηγική για την ενιαία αγορά)
- Παράταση του υφιστάμενου Ταμείου για τις ΜΜΕ, το οποίο υλοποιείται από το EUIPO, για το 2026 και ενδεχομένως για το 2027 (4ο τρίμηνο του 2025)
- Έκδοση σύστασης της Επιτροπής σχετικά με ένα προαιρετικό πρότυπο για τις ΜΜΕ, με σκοπό τη διαχείριση των αιτημάτων περί βιωσιμότητας προς τις ΜΜΕ τα οποία προέρχονται από την αξιακή αλυσίδα και τους χρηματοοικονομικούς εταίρους τους (3ο τρίμηνο του 2025)
- Ανάπτυξη εξορθολογισμένης εθελοντικής προσέγγισης για την παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ προκειμένου να αποδεικνύουν τις προσπάθειές τους για βιωσιμότητα και να βελτιώνουν την πρόσβασή τους σε βιώσιμη χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων με την αξιολόγηση της ανάγκης για τροποποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης περί

⁶⁹ Συμβουλές/έκθεση σχετικά με τις ΜΜΕ της πλατφόρμας για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά — «Streamlining sustainable finance for SMEs» (Εξορθολογισμός της βιώσιμης χρηματοδότησης για τις ΜΜΕ), Μάρτιος 2025, (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) σύνδεσμος για άμεση πρόσβαση στην έκθεση: https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_el.

δημοσιοποιήσεων ταξινόμιας, ώστε να μπορούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εξετάσουν καλύτερα τις χρηματοδοτικές τους δραστηριότητες σχετικά με τις εν λόγω ΜΜΕ (1ο τρίμηνο του 2026 / 2ο τρίμηνο του 2026)

Κεφάλαιο 4. Ψηφιοποίηση της ενιαίας αγοράς

Για την επιτυχή λειτουργία της ενιαίας αγοράς απαιτείται από τα κράτη μέλη και την ΕΕ να εργαστούν συντονισμένα: τα ψηφιακά εργαλεία το καθιστούν εφικτό και είναι θεμελιώδους σημασίας για την εφαρμογή έξυπνων πολιτικών. Η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των διοικήσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, καθώς και ανάληψης κοινής ευθύνης για την καθημερινή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, οδηγεί σε αποκλίνουσες προσεγγίσεις και διαφορετικούς τρόπους εφαρμογής των κοινών κανόνων, κάτι το οποίο περιορίζει την αποτελεσματικότητα της ενιαίας αγοράς.

Τα κύρια στοιχεία ενός αποτελεσματικού και σύγχρονου κανονιστικού πλαισίου περιλαμβάνουν σαφείς πληροφορίες οι οποίες εντοπίζονται εύκολα στο διαδίκτυο σχετικά με τις απαιτήσεις, τις ψηφιακά προσβάσιμες διαδικασίες και την αυτοματοποιημένη υποβολή στοιχείων. Ωστόσο, είναι δύσκολο ή και αδύνατο για τους οικονομικούς φορείς να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και να διεκπεραιώνουν τις διοικητικές διατυπώσεις μέσω διαδικτύου. Όπου υφίστανται ψηφιακές διαδικασίες, η δύσκολη ερμηνεία της νομοθεσίας, οι μη μηχαναγνώσιμοι μορφότυποι δεδομένων, τα κατακερματισμένα οικοσυστήματα ΤΠ και οι αναποτελεσματικές ανταλλαγές δεδομένων καθιστούν, στο σύνολό τους, δύσκολη τη συμμόρφωση των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις κανονιστικές απαιτήσεις μέσω ψηφιακών εργαλείων.

Η ΕΕ χρειάζεται αλλαγή προτύπου από μια ενιαία αγορά βασισμένη σε έγγραφα σε μια ενιαία αγορά βασισμένη σε δεδομένα. Πρέπει να μεταβούμε από την ανταλλαγή έντυπων εγγράφων στην ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων. Αυτό συνεπάγεται αυτοματοποιημένη ψηφιακή ανταλλαγή και υποβολή δομημένων δεδομένων, ώστε οι επιχειρήσεις και οι δημόσιες αρχές να μπορούν να ανταλλάσσουν δεδομένα σε πραγματικό χρόνο και τα επαχθή συστήματα συμμόρφωσης που βασίζονται σε έγγραφα και γραφειοκρατία να αντικατασταθούν από διαλειτουργικές και ασφαλείς λύσεις που βασίζονται σε δεδομένα. Η ενσωμάτωση της αρχής της ψηφιακής συμβατότητας στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών είναι καίριας σημασίας⁷⁰, καθώς διασφαλίζει ότι οι κανονιστικές απαιτήσεις σχεδιάζονται εξ αρχής ώστε να είναι ψηφιακές, διαλειτουργικές και εξορθολογισμένες⁷¹.

Οι εταιρείες μπορούν ήδη να συσταθούν και να καταθέσουν πληροφορίες στα μητρώα επιχειρήσεων πλήρως διαδικτυακά, και νέα ψηφιακά εργαλεία, όπως το πιστοποιητικό εταιρείας της ΕΕ, δηλαδή ένα δελτίο εταιρικής ταυτότητας της ΕΕ, θα μειώσουν περαιτέρω τον φόρτο για τις εταιρείες⁷². Οι διαδικασίες και τα εργαλεία αυτά βασίζονται στο

⁷⁰ Ο κανονισμός για τη διαλειτουργική Ευρώπη άρχισε να ισχύει τον Απρίλιο του 2024 και θα παράσχει τη δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού των σημαντικών ψηφιακών απαιτήσεων, ενώ θα καταστήσει υποχρεωτική τη διενέργεια αξιολογήσεων διαλειτουργικότητας.

⁷¹ Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια απλούστερη και ταχύτερη Ευρώπη» [COM(2025) 47 final] επεξηγείται περαιτέρω ο τρόπος με τον οποίο οι έξυπνες και ψηφιακές παράμετροι θα ενσωματωθούν στον σχεδιασμό της νομοθεσίας της ΕΕ.

⁷² Οδηγία (ΕΕ) 2019/1151 για την ψηφιοποίηση και οδηγία (ΕΕ) 2025/25 για την ψηφιακή αναβάθμιση του εταιρικού δικαίου.

σύστημα διασύνδεσης των μητρώων επιχειρήσεων (στο εξής: BRIS), το οποίο παρέχει πρόσβαση σε επίσημα, αξιόπιστα και μηχαναγνώσιμα εταιρικά στοιχεία και καθιστά δυνατή την ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μητρώων επιχειρήσεων βάσει της αρχής «μόνον άπαξ», καθώς και στον ευρωπαϊκό μοναδικό ταυτοποιητή για τις εταιρείες (στο εξής: EUID). Η εφαρμογή και η ανάπτυξή τους θα είναι ουσιαστικής σημασίας όσον αφορά τις μελλοντικές προσπάθειες για την πλήρη ψηφιοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις εταιρείες, μεταξύ άλλων μέσω της επικείμενης διασύνδεσης με το σύστημα διασύνδεσης των μητρώων πραγματικών δικαιούχων και το σύστημα διασύνδεσης μητρώων αφερεγγυότητας της ΕΕ, καθώς και για την περαιτέρω επέκταση της χρήσης του EUID ως μέσου ταυτοποίησης των εταιρειών σε διάφορους τομείς πολιτικής.

Η ψηφιακή ταυτότητα καθιστά δυνατή την ασφαλή, διασυνοριακή πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες και την ανταλλαγή δεδομένων, χαρακτηριστικών και διαπιστευτηρίων με νομική ισχύ σε ολόκληρη την ΕΕ. Η πλήρης εφαρμογή του πλαισίου της ΕΕ για την ψηφιακή ταυτότητα και ιδίως η ανάπτυξη των πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ στο τέλος του 2026 είναι ουσιαστικής σημασίας για τη στήριξη ασφαλών, αξιόπιστων και διασυνοριακών ψηφιακών αλληλεπιδράσεων των πολιτών και των κατοίκων. Με το επικείμενο ευρωπαϊκό πορτοφόλι επιχειρήσεων θα δημιουργηθεί ψηφιακή ταυτότητα για τους οικονομικούς φορείς, με βάση το σύστημα BRIS και τον EUID όσον αφορά τις εταιρείες. Θα καταστεί δυνατή η ανταλλαγή επαληθευμένων δεδομένων και διαπιστευτηρίων και θα παρασχεθεί νομικά έγκυρος διάυλος κοινοποιήσεων, ώστε να διευκολυνθεί η απρόσκοπτη αλληλεπίδραση με τις δημόσιες διοικήσεις και να μειωθεί το κόστος της κανονιστικής συμμόρφωσης.

Η ενιαία ψηφιακή θύρα παρέχει υπηρεσία μίας στάσης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, υπηρεσίες υποστήριξης και διοικητικές διαδικασίες «μόνον άπαξ». Ωστόσο, η διαθεσιμότητα ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών για τους διασυνοριακούς χρήστες υστερεί σημαντικά σε σχέση με τη διαθεσιμότητα για τους εθνικούς χρήστες⁷³. Ως εκ τούτου, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις όσον αφορά τον εντοπισμό, την ανάκτηση και την υποβολή των εγγράφων που απαιτούνται από τις αρχές άλλων κρατών μελών. Το τεχνικό σύστημα «μόνον άπαξ» θα καταστήσει δυνατή την αυτοματοποιημένη ανταλλαγή εγγράφων και δεδομένων μεταξύ των αρχών όταν εφαρμοστεί στην πράξη, απαιτώντας τη σύνδεση περισσότερων από 80 000 εθνικών αρμόδιων αρχών. Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πράξης για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών και της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες και των διαδικασιών έγκρισης για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών αποτελούν τις πρώτες προτεραιότητες στη σειρά.

Ενώ η ενιαία ψηφιακή θύρα και το τεχνικό σύστημα «μόνον άπαξ» διευκολύνουν την απρόσκοπτη διασυνοριακή πρόσβαση σε πληροφορίες και διαδικασίες, το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (στο εξής: IMI) βελτιώνει τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των αρχών των κρατών μελών. Η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του IMI για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των πολιτικών συνεπάγεται τη διεύρυνση της πρόσβασης στο IMI και τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας. Αυτό θα περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας γενικής, επαναχρησιμοποιήσιμης πύλης IMI για τη σύνδεση

⁷³ Δείκτης αναφοράς για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2024.

των επιχειρήσεων με το IMI, την πιλοτική εφαρμογή ενός κόμβου κοινοποιήσεων του IMI και τη διασύνδεση του IMI με άλλα συστήματα.

Το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος (DPP) θα καταστεί το κύριο εργαλείο για τη γνωστοποίηση και την ανταλλαγή πληροφοριών για τα προϊόντα σε όλη τη νέα και αναθεωρημένη νομοθεσία για τα προϊόντα. Το DPP, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό για τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, θα χρησιμεύσει ως ψηφιακός χώρος αποθήκευσης για ψηφιακές ετικέτες, έγγραφα τεκμηρίωσης της συμμόρφωσης, οδηγίες και εγχειρίδια, ορισμένες πληροφορίες ασφάλειας, τεχνικούς φακέλους και άλλες πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης, ενώ έχει ήδη συμπεριληφθεί σε διάφορες νέες νομικές πράξεις της ΕΕ. Ένας φορέας δεδομένων, όπως ο κωδικός QR, ο οποίος θα τοποθετείται στο προϊόν θα παρέχει πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές. Το πρώτο DPP, για τις μπαταρίες, αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2027 και το εργαλείο θα επεκταθεί σταδιακά σε άλλες κατηγορίες προϊόντων. Οι προτάσεις απλούστευσης Omnibus που εγκρίνονται από την Επιτροπή μαζί με την παρούσα στρατηγική αποσκοπούν στη λήψη των πρώτων μέτρων για την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της ΕΕ για τα προϊόντα με την ψηφιακή εποχή, επιτρέποντας επίσης τη διάθεση οδηγιών χρήσης κυρίως σε ηλεκτρονική μορφή και ψηφιοποιώντας τις δηλώσεις συμμόρφωσης. Η πλήρης ψηφιοποίηση των δηλώσεων συμμόρφωσης και η φιλική προς τον καταναλωτή ψηφιοποίηση των οδηγιών χρήσης με τη δέσμη μέτρων Omnibus θα οδηγήσουν σε ταχεία μείωση του κόστους τόσο για τους οικονομικούς φορείς όσο και για τις αρχές.

Η επικείμενη μεταρρύθμιση του ΝΝΠ θα περιλαμβάνει την πλήρη εισαγωγή του DPP για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της ΕΕ για τα προϊόντα. Θα αξιολογηθεί επίσης η πιθανή χρήση της υποδομής ΤΠ του DPP για να καταστεί δυνατή η αυτοματοποιημένη περαιτέρω χρήση δεδομένων από τις επιχειρήσεις, με σκοπό τον εξορθολογισμό της υποβολής στοιχείων και της επαλήθευσής τους από τις αρχές. Θα διερευνηθούν επίσης τρόποι για την ψηφιοποίηση των διαδικασιών πιστοποίησης των προϊόντων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαχείριση των αξιολογήσεων της συμμόρφωσης γίνεται με δομημένο και διαφανή τρόπο, ώστε οι επιχειρήσεις και οι αρχές να εξοικονομούν χρόνο και χρήματα.

Οι μη μηχαναγνώσιμοι μορφότυποι δεδομένων οδηγούν σε λιγότερο αποδοτικές και ακριβότερες διαδικασίες τυποποίησης. Αυτό δυσχεραίνει τη συμβολή των ΜΜΕ στην ανάπτυξη προτύπων, καθώς και τον εντοπισμό και τη χρήση των σχετικών προτύπων. Η ανάπτυξη δομημένων, μηχαναγνώσιμων μορφοτύπων δεδομένων για τα πρότυπα της ΕΕ θα αυξήσει τη διαφάνεια και θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις να συμβάλουν στη διαδικασία τυποποίησης. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού για την τυποποίηση, αυτός ο μορφότυπος δομημένων δεδομένων θα γίνει ο κανόνας, ο οποίος θα αυξήσει την αποδοτικότητα, θα καταστήσει τα πρότυπα πιο εύχρηστα και θα μειώσει το κόστος και τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις, ενώ θα προσφερθεί επίσης κατάρτιση η οποία θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να μεταβούν στον νέο μορφότυπο.

Παρότι ο νέος χώρος δεδομένων για τις δημόσιες συμβάσεις αποφέρει ήδη οφέλη, το οικοσύστημα ΤΠ της ενιαίας αγοράς για τις δημόσιες συμβάσεις παραμένει κατακερματισμένο και οι ανταλλαγές δεδομένων είναι αναποτελεσματικές. Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές βάσεις δεδομένων δεν είναι επαρκώς διαλειτουργικές, με αποτέλεσμα να μειώνεται ο ανταγωνισμός και οι προμηθευτές να πρέπει να υποβάλλουν επανειλημμένα τις

ίδιες πληροφορίες και τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία. Βραχυπρόθεσμα, οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων θα τυποποιηθούν περισσότερο μέσω ενός αιτήματος τυποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) που βρίσκεται σε εξέλιξη. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, η αρχή «μόνον άπαξ» θα πρέπει να ενσωματωθεί στη νομοθεσία, ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να συμμετέχουν σε δημόσιες συμβάσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη χωρίς να χρειάζεται να υποβάλλουν επανειλημμένα τις ίδιες πληροφορίες και τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία. Η ψηφιακή επαλήθευση ταυτότητας θα εισαχθεί επίσης στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Θα πρέπει να δοθεί ώθηση στον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης σχετικά με τις κατασκευαστικές υπηρεσίες μέσω της χρήσης ειδικών ψηφιακών εργαλείων, όπως το λογισμικό μοντελοποίησης κατασκευαστικών πληροφοριών (BIM), στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση, η οποία αποτελεί βασικό ψηφιακό παράγοντα διευκόλυνσης της ενιαίας αγοράς, αποφέρει άμεση εξοικονόμηση κόστους με την αυτοματοποίηση της επεξεργασίας και της ανταλλαγής τιμολογίων. Τα ηλεκτρονικά τιμολόγια παρέχουν τη δυνατότητα αυτοματοποίησης του ΦΠΑ και άλλων υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων, όπως η υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας ή οι τελωνειακές διατυπώσεις. Η νομοθεσία της ΕΕ για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων προωθεί ένα πρότυπο της ΕΕ για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, ωστόσο, η υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης από τις επιχειρήσεις της ΕΕ είναι περιορισμένη, όπως και η υιοθέτηση του προτύπου της ΕΕ για την ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι χαμηλή, παρατηρείται έλλειψη διαλειτουργικών λύσεων και ανεπαρκής περαιτέρω χρήση δεδομένων. Προβλέπεται δέσμη μέτρων για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας και την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού προτύπου ηλεκτρονικής τιμολόγησης και των τεχνικών προδιαγραφών του eDelivery, συμπεριλαμβανομένης σύστασης της Επιτροπής για την ενσωμάτωση ενότητας ηλεκτρονικής τιμολόγησης σε όλες τις λύσεις λογισμικού λογιστικής και σε όλα τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης λογιστικού ελέγχου. Παράλληλα, έχει προγραμματιστεί να εφαρμοστεί πιλοτικά η περαιτέρω χρήση δεδομένων ηλεκτρονικής τιμολόγησης για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και να αυξηθεί η διαφάνεια στα τελωνεία μέσω της σύνδεσης των δεδομένων ηλεκτρονικής τιμολόγησης με τα τελωνειακά δεδομένα, σε ευθυγράμμιση με την ανάπτυξη του τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ.

Η ενιαία ψηφιακή θύρα, το τεχνικό σύστημα «μόνον άπαξ», το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος, η ηλεκτρονική τιμολόγηση, το επικείμενο ευρωπαϊκό επιχειρηματικό πορτοφόλι, το σύστημα διασύνδεσης των μητρώων επιχειρήσεων και ο ευρωπαϊκός μοναδικός ταυτοποιητής για τις εταιρείες, καθώς και διάφορες άλλες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στον εξορθολογισμό της ανταλλαγής δεδομένων και της ψηφιακής υποβολής στοιχείων, θα αποτελέσουν από κοινού ένα συνεκτικό οικοσύστημα ψηφιακών λύσεων. Τα εργαλεία αυτά έχουν σχεδιαστεί για τη δημιουργία συνεργειών που διευκολύνουν και απλουστεύουν την επιχειρηματική δραστηριότητα στην ΕΕ. Εκτός από την ενίσχυση της καθημερινής αποδοτικότητας των επιχειρήσεων, αυτή η διασυνδεδεμένη σειρά ψηφιακών εργαλείων θα προωθήσει επίσης την περαιτέρω οικονομική ολοκλήρωση και την καινοτομία σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Δράσεις:

- Καθιέρωση του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού πορτοφολιού για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ΕΕ αλλά και ψηφιακά (νομοθετική πρόταση — 4ο τρίμηνο του 2025)
- Ανάπτυξη των πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη ως ασφαλούς, αξιόπιστου και ιδιωτικού μέσου ψηφιακής ταυτοποίησης για όλους στην Ευρώπη (4ο τρίμηνο του 2026)
- Αναθεώρηση του κανονισμού IMI, με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαδικασίας επέκτασης του IMI ώστε να καλύπτει νέους τομείς (νομοθετική πρόταση — 4ο τρίμηνο του 2026)
- Ψηφιοποίηση των δηλώσεων συμμόρφωσης και ορισμένων άλλων εγγράφων για τα προϊόντα (προτάσεις Omnibus μαζί με τη στρατηγική)
- Τροποποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ για την επέκταση της χρήσης του DPP ως ψηφιακού χώρου αποθήκευσης πληροφοριών σχετικά με τα προϊόντα (στο πλαίσιο της αναθεώρησης του NNPI, 2ο τρίμηνο του 2026) και διασφάλιση της τεχνικής εφαρμογής του
- Εισαγωγή διατάξεων σχετικά με την ψηφιοποίηση κατά την αναθεώρηση των νομικών πλαισίων για την τυποποίηση και για τις δημόσιες συμβάσεις (2ο τρίμηνο του 2026 και 4ο τρίμηνο του 2026)
- Αναθεώρηση του κεκτημένου σχετικά με την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, με τη μετατροπή της υφιστάμενης οδηγίας σε κανονισμό και την υποχρεωτική εφαρμογή του προτύπου της ΕΕ για την ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις (4ο τρίμηνο του 2026)

Κεφάλαιο 5. Επιβολή της τήρησης των κανόνων της ενιαίας αγοράς

Η ευρωπαϊκή αγορά μπορεί να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της κλίμακας της μόνο όταν πρόκειται για μια πραγματική ενιαία αγορά. Ακόμα και οι καλύτεροι κανόνες δεν μπορούν να εκπληρώσουν τους στόχους τους αν δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται με ανομοιόμορφο και όχι αρκετά έξυπνο τρόπο. Με την αποτελεσματική, προορατική και ταχεία επιβολή των εν λόγω κανόνων διασφαλίζεται ότι τα οφέλη της ενιαίας αγοράς καθίστανται απτή πραγματικότητα για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Τόσο στην έκθεση Letta όσο και στην έκθεση Draghi ζητείται καλύτερη επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς.

Η ορθή εφαρμογή και επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς αποτελεί κοινή ευθύνη της Επιτροπής και των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών από το εθνικό επίπεδο έως το επίπεδο των περιφερειών και των δήμων. Εκτός από τον ορισμό των διπλωματικών εκπροσώπων υψηλού επιπέδου για την ενιαία αγορά, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις εθνικές τους ικανότητες συμμόρφωσης με την ενιαία αγορά, ιδίως όσον αφορά την αντιμετώπιση μεμονωμένων ζητημάτων τα οποία εγείρονται κατά εθνικών μέτρων ή πρακτικών που κρίνεται ότι δεν συνάδουν με την ενιαία αγορά και τη στήριξη των επιχειρήσεων και των πολιτών με ταχεία, εύκολα προσβάσιμα και αποτελεσματικά μέσα για την άσκηση των ελευθεριών τους στην ενιαία αγορά. Τα κράτη μέλη συμπληρώνουν τον ρόλο της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών και διασφαλίζουν την ανάληψη κοινής ευθύνης για την ενιαία αγορά, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 1.

Πρόληψη νέων φραγμών στην ενιαία αγορά

Η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία. Ξεκινά από τη στιγμή που ένα κράτος μέλος εξετάζει τη θέσπιση νέου κανόνα. Περισσότερο από ποτέ άλλοτε, η πρόληψη πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα σε κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο περαιτέρω κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς, να καλλιεργηθεί μια καλύτερη νοοτροπία συμμόρφωσης και να ενισχυθεί η αποτροπή της καθιέρωσης νέων κανονιστικών φραγμών. Τα σημαντικότερα προληπτικά εργαλεία είναι οι κοινοποιήσεις στο πλαίσιο της οδηγίας για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά⁷⁴ και της οδηγίας για τις υπηρεσίες⁷⁵. Επιπλέον, η οδηγία σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας⁷⁶ προβλέπει τη διενέργεια εκ των προτέρων αξιολογήσεων αναλογικότητας για τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης επαγγελματικών υπηρεσιών από τα κράτη μέλη. Τα εργαλεία αυτά εξασφαλίζουν διαφάνεια σχετικά με τους νέους εθνικούς κανόνες και καθιστούν δυνατή τη συζήτηση με τα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλίζεται η ενδεδειγμένη αξιολόγηση του αντικτύπου των εν λόγω κανόνων στην ενιαία αγορά, με σκοπό την πρόληψη της δημιουργίας νέων φραγμών. Εάν χρειαστεί, τα υφιστάμενα μέσα πρόληψης θα ενισχυθούν, ιδίως μέσω της βελτίωσης της διαφάνειας και της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η διεξοδική αξιολόγηση των σχεδιαζόμενων εθνικών κανόνων που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν φραγμούς στην ενιαία αγορά είναι απαραίτητη προκειμένου οι εν λόγω φραγμοί να περιορίζονται στους απολύτως αναγκαίους για την προστασία του νόμιμου δημόσιου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, η αναλογικότητα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο. Τα κράτη μέλη διενεργούν ενδεδειγμένη αξιολόγηση της αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση εθνικών κανόνων. Η Επιτροπή θα διασφαλίζει την τακτική και διεξοδική παρακολούθηση των εν λόγω αξιολογήσεων, ιδίως όταν το δίκαιο της ΕΕ ορίζει ειδικούς κανόνες ή διαδικασίες για τις αξιολογήσεις αυτές⁷⁷.

Συνεργασία για τη μείωση των φραγμών στην ενιαία αγορά

Η στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και την άρση των υφιστάμενων φραγμών. Οι βασικές πλατφόρμες που καθιστούν δυνατή τη διαρθρωμένη συνεργασία είναι το δίκτυο SOLVIT⁷⁸, που συμβάλλει στην επίλυση μεμονωμένων υποθέσεων στις οποίες πολίτες και επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν εμπόδια όταν μετακινούνται ή ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα σε διασυνοριακό επίπεδο, και η ειδική ομάδα για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (SMET)⁷⁹.

Παρότι τόσο το SOLVIT όσο και η SMET έχουν σημειώσει επιτυχία, πρέπει να ενισχύσουμε και να επεκτείνουμε περαιτέρω το έργο τους, μετατρέποντας τα συμπεράσματα σε συγκεκριμένες επακόλουθες δράσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν τα οικεία κέντρα SOLVIT, εστιάζοντας στη στελέχωση, στην εμπειρογνώση, στο δίκτυο επαφών και στην ικανότητα επηρεασμού άλλων εθνικών αρχών. Η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει τους φραγμούς στην ενιαία αγορά που εντοπίζονται με το SOLVIT, μεταξύ άλλων κινώντας διαδικασίες επί παραβάσει όπου κρίνεται αναγκαίο, και θα εξακολουθήσει να

⁷⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535.

⁷⁵ Οδηγία 2006/123/ΕΚ.

⁷⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/958.

⁷⁷ Για παράδειγμα, η οδηγία σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας [οδηγία (ΕΕ) 2018/958].

⁷⁸ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τον [ιστότοπο του SOLVIT](#).

⁷⁹ Βλ. υποσημείωση 20.

υποβάλλει αναφορές για τις υποθέσεις του SOLVIT, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των μελλοντικών ετήσιων εκθέσεων προόδου σχετικά με την επιβολή και την εφαρμογή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Θα ενισχυθεί η SMET, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των σημαντικότερων φραγμών για τα αγαθά, τις υπηρεσίες, τους ανθρώπους και τα κεφάλαια στην ενιαία αγορά, οι οποίοι εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Αυτό θα γίνει μέσω της ετήσιας πολιτικής συνάντησης υψηλού επιπέδου⁸⁰. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αναλύσει προσεκτικά τα αποτελέσματα των εργασιών της SMET. Εάν οι φραγμοί δεν έχουν αρθεί επαρκώς, θα αναλάβει συγκεκριμένες επακόλουθες δράσεις, όπως διαδικασίες επί παραβάσει, εάν ο φραγμός σχετίζεται με παραβίαση του δικαίου της ΕΕ, και αναθεώρηση της νομοθεσίας ή νέα νομοθεσία, εάν ο φραγμός οφείλεται στην απουσία ή την ασάφεια των κανόνων της ΕΕ.

Αποτελεσματικές νομικές ενέργειες, όταν απαιτείται

Οι αποτελεσματικές, προορατικές και ταχείες νομικές ενέργειες είναι σημαντικές για τη στρατηγική επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Οι διαδικασίες επί παραβάσει αποτελούν ισχυρό εργαλείο το οποίο έχει ανατεθεί στην Επιτροπή για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Όταν η Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει για παραβιάσεις των κανόνων της ενιαίας αγοράς, θα τις επιταχύνει τόσο εσωτερικά όσο και στο πλαίσιο του διαλόγου της με τα κράτη μέλη. Οι διαδικασίες επί παραβάσει θα συνοδεύονται από διαφανή ενημέρωση και σαφείς εξηγήσεις σχετικά με τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα οφέλη των αποφάσεων σχετικά με τις παραβάσεις, καθώς και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε υποθέσεις στις οποίες περατώνονται οι διαδικασίες.

Η προώθηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων για την επιβολή θα είναι κείριας σημασίας. Εκτός από τη διασφάλιση της επιβολής ως απάντησης σε σημαντικές παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ που υποδεικνύονται από τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα δοθεί έμφαση στην προορατική και στρατηγική επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή θα προσδιορίζει τους τομείς πολιτικής που αποτελούν προτεραιότητα και θα τους παρουσιάζει σε ετήσιο θεματολόγιο για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς, θα διεξάγει συστηματική έρευνα σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς σε αυτούς τους τομείς και, κατά περίπτωση, θα κινεί διαδικασίες επί παραβάσει με συντονισμένο τρόπο.

Δράσεις:

- Πρόταση θέσπισης πράξης για την πρόληψη των φραγμών στην ενιαία αγορά (3ο τρίμηνο του 2027, εάν είναι αναγκαίο, με βάση την αξιολόγηση της λειτουργίας των υφιστάμενων προληπτικών εργαλείων)
- Σύγκληση της πρώτης συνεδρίασης των διπλωματικών εκπροσώπων υψηλού επιπέδου για την ενιαία αγορά (4ο τρίμηνο του 2025)
- Διοργάνωση της πρώτης ετήσιας πολιτικής συνάντησης υψηλού επιπέδου της SMET (4ο τρίμηνο του 2025)

⁸⁰ Βλ. περισσότερα σχετικά με την ετήσια πολιτική συνάντηση υψηλού επιπέδου της SMET στο κεφάλαιο 1: «Άρση των φραγμών: Επιμονή στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των “τρομερών δέκα”».

- Ενίσχυση των εθνικών κέντρων SOLVIT και ολόκληρου του δικτύου, για αποτελεσματικότερη επίλυση προβλημάτων και καλύτερη υποστήριξη των επιχειρήσεων στις υποθέσεις τους (4ο τρίμηνο του 2025)
- Συστηματική επακόλουθη δράση από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για τα διαρθρωτικά ζητήματα που εντοπίζονται με το SOLVIT και τους φραγμούς, όταν οι προσπάθειες της SMET δεν είναι επιτυχείς (από το 2ο τρίμηνο του 2025)
- Παρουσίαση του πρώτου ετήσιου θεματολογίου για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς (1ο τρίμηνο του 2026, ώστε να συνδεθεί με τη δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα)

Συμπέρασμα

Σε μια εποχή εξαιρετικής παγκόσμιας αβεβαιότητας, η ευρωπαϊκή μας αγορά πρέπει να λειτουργήσει με βάση τις πλήρεις δυνατότητές της. Η ενιαία αγορά δημιουργήθηκε πριν από τριάντα και πλέον χρόνια για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς στην οποία οι πολίτες θα είναι ενωμένοι και θα ευημερούν. Έχουμε σημειώσει μεγάλη πρόοδο. Ωστόσο, μπορούμε και πρέπει να κάνουμε περισσότερα για να άρουμε τους φραγμούς, να απλουστεύσουμε τους κανόνες και να δώσουμε τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν, να προστατεύσουμε τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, τους κινδύνους και τις απρόβλεπτες παγκόσμιες αναταραχές και να εξακολουθήσουμε να τους παρέχουμε ένα πλαίσιο που θα βασίζεται στο κράτος δικαίου, στην προβλεψιμότητα και στην ασφάλεια δικαίου. Η ευρωπαϊκή αγορά είναι εκείνη που μας δίνει τη δυνατότητα να ενισχύσουμε τις εσωτερικές αξιακές αλυσίδες μας.

Μια ισχυρή ενιαία αγορά ενισχύει παγκοσμίως τη φωνή της Ευρώπης και η ΕΕ παραμένει ισχυρός και αξιόπιστος εταίρος για τις ομονοούσες χώρες τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο⁸¹ όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Εκτός από τη συμμετοχή των χωρών της ΕΖΕΣ μελών του ΕΟΧ στην ενιαία αγορά, η Επιτροπή προτείνει ένα διαρθρωμένο πλαίσιο για την ενίσχυση της ένταξης των Δυτικών Βαλκανίων, της Ουκρανίας και της Μολδαβίας. Αυτή η «λεωφόρος» προς την ενιαία αγορά θα περιλαμβάνει στενότερη κανονιστική ευθυγράμμιση και διευκόλυνση της ενσωμάτωσης των βιομηχανιών τους στις ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας πριν από την πλήρη προσχώρηση στην ΕΕ. Επιπλέον, παρότι η ΕΕ είναι και θα παραμείνει μία από τις πιο ανοικτές οικονομίες, το παγκόσμιο εμπόριο μεταβάλλεται δραστικά από αθέμιτες πρακτικές, αδικαιολόγητους δασμούς και στρεβλωτικές επιδοτήσεις ορισμένων τρίτων χωρών. Για να αποκατασταθούν οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και επειδή η ενιαία αγορά δεν μπορεί να είναι ο εξαγωγικός προορισμός της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας και των εκτροπών του εμπορίου που προκαλούνται από τα κράτη, η ΕΕ θα κάνει πλήρη χρήση, όποτε είναι αναγκαίο, των εργαλείων εμπορικής άμυνας (συμπεριλαμβανομένων των διασφαλίσεων) και των αιτιολογημένων δασμών.

Η περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής μας αγοράς αποτελεί κοινό εγχείρημα. Η Επιτροπή θα υλοποιήσει το μέρος που της αναλογεί με τις δράσεις που ορίζονται στην παρούσα στρατηγική και αξιοποιώντας όλα τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της προκειμένου να

⁸¹ Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με το Ηνωμένο Βασίλειο, τον Καναδά, την Ιαπωνία, τη Νότια Κορέα και άλλες ομονοούσες χώρες, ιδίως μέσω συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και πιο στοχευμένων και ευέλικτων εταιρικών σχέσεων.

διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς, μεταξύ άλλων κινώντας διαδικασίες επί παραβάσει, κατά περίπτωση. Καλούμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να συνεργαστούν και να θέσουν ως προτεραιότητα την έγκριση των προτάσεων για την ενιαία αγορά. Μαζί θα πρέπει να επιδιώξουμε τη δημιουργία ενός εκσυγχρονισμένου και ψηφιοποιημένου πλαισίου της ευρωπαϊκής αγοράς έως το 2030.

Τα κράτη μέλη καλούνται να διαδραματίσουν βασικό ρόλο, καθώς η καθημερινή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ εναπόκειται σε αυτά. Ως εκ τούτου, είναι καίριας σημασίας τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν την πολιτική και τη νομοθεσία τους με τους κοινούς μας στόχους και κανόνες για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της λειτουργίας των εταιρειών σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή αγορά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανακοίνωσε ότι θα προβεί σε απολογισμό της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής μας αγοράς και θα εξασφαλίσει πολιτική στήριξη. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να στηρίξει την προσπάθεια αυτήν και θα ενημερώσει σχετικά με την πρόοδο που θα σημειωθεί ως προς την εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής στην ετήσια έκθεσή της για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων μέσω των βασικών δεικτών επιδόσεων.
